

Buhalterija

apskaitos ir mokesčių apžvalga

Nr. 9 (953) 2024 m. kovo 5 d.

MOKESČIAI

Marina GUPTOR

2023 metų pelno mokesčio apskaičiavimas: darbostogų mokestinės pasekmės

2023 metų rudenį mokesčių administratorius pranešė, kad įmonės neteisingai klasifikuoja darbstogas kaip komandiruotę. Be to, tų pačių metų gruodžio mėnesį paskelbtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio komentaro papildymas. Straipsnyje aiškinsimės darbstogų mokestines pasekmes.

5–8 psl.

KONSULTACIJOS

❖ UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos

16–17 psl.

SAVAITĖS MINĖTINOS DIENOS

Kovo 9 d.

LIETUVOS VARDŲ DIENA

Šią dieną siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į svarbų istorinį įvykį, kai 1009 m. Lietuva buvo paminėta seniausiame rašytiniame šaltinyje – Kvedlinburgo metraštyje.

Kovo 11 d.

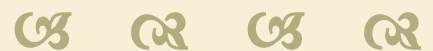
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

ATKŪRIMO DIENA

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Aktą, kuriame rašoma, kad atkuriamas 1940 metais svetimų jėgų panaikintas Lietuvos valstybės suverenių galių vykdymas, ir Lietuva nuo šiol yra nepriklausoma valstybė. Akte remiamasi 1918 m. vasario 16 d. pasirašytu Lietuvos Nepriklausomybės Aktu, kuris niekada nenustojė teisinės galios.

**SPECIALUS
NUMERIS,
skirtas ir
70-ojo „Pačiolio“
didžiojo seminaro
dalyviams.**

SVEIKINAME!

Kovo 5 d. Giedrė – iš lietuvių – „šviesi, saulėta, tyra“, Giedrius, Olivija.

Kovo 6 d. Norvydas, Raminta – iš lietuvių – „ramaus būdo“, Rožė.

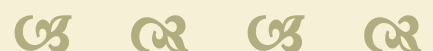
Kovo 7 d. Geivyda, Rimtas, Rimtautas.

Kovo 8 d. Ašvilas, Ašvydė, Vydminas.

Kovo 9 d. Klausutė, Žyginta, Žygintas.

Kovo 10 d. Butgailė, Medūnas, Naumantas.

Kovo 11 d. Gedmilas, Kostas, Vijolė.

„2023 m. FINANSINĖ IR MOKESTINĖ ATSKAITOMYBĖ –

rengimo pokyčiai, specialistų rekomendacijos, dažnos klaidos. Kiti buhalteriams aktualūs klausimai“.

Į SEMINARĄ KVIEČIA ŽINOMI SAVO SRITIES SPECIALISTAI

Auditorius doc. dr.
Gediminas KALČINSKAS

Auditorius
Gintautas DEVEIKIS

Konsultantė ekspertė
Marina GUPTOR

Auditorius
Valdas JAGMINAS

Konsultantas ekspertas
Vaidotas DAUSKURDAS

SEMINARO PROGRAMA

1. Svarbūs VMI nuomonės pokyčiai ir jų įtaka įmonės mokesčiams.
2. Aktualūs pelno mokesčio apskaičiavimo ir deklaravimo klausimai. Avansinis pelno mokestis.
3. Įmonės mokamų mokesčių optimizavimas.
4. 2023 m. finansinė atskaitomybė: praktinės situacijos ir dažnos klaidos.
5. Finansinės apskaitos reglamentavimas įmonėje – įsakymai, kurie turi būti kiekvienoje įmonėje.
6. Darbo apmokėjimo sąlygų nustatymas įmonėje.
7. Produktų savikainos apskaičiavimo ypatumai.
8. Kiti buhalteriams aktualūs klausimai.

AUDITORINIAI SEMINARAI VYKS:

- VILNIUJE – kovo 7 d.; • KAUNE – kovo 6 d.

Seminaro trukmė – nuo 10.00 iki 17.00 val.

Kaina – 157 €

(PVM netaikomas). Prekės kodas – DS70.

NUOTOLINIS SEMINARAS –

JUMS PATOGIU LAIKU IR TINKAMOJE VIETOJE –
nuo kovo 13 d.!

Kaina iki kovo 15 d. – 127 €, nuo kovo 16 d. – 157 €
(PVM netaikomas). Prekės kodas – DS70N.

KIEKVIENAS auditorinio ir nuotolinio SEMINARO DALYVIS:

- Gaus išsamią ir naudingą seminaro medžiagą, kurioje nagrinėjami klausimai gausiai iliustruojami praktiniais pavyzdžiais, pateikiamos naudingos buhalterinių ir mokesčių dokumentų bei registrų formos, aktualių juridinių dokumentų pavyzdžiai. Ši darbo priemonė išlieka naudinga dar ilgą laiką po seminaro.
- Gaus seminare nagrinėjamų dokumentų pildomus šablonus, kuriais galima naudotis neribotą laiką.

Didįjį seminarą lydi daugeliui įmonių aktualus
„MOKESTINIŲ NUOSTOLIŲ PERKĖLIMAS IR PERDAVIMAS“.

Išsamiau – savaitraščio 39 psl.

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (kodai nurodyti prie kainų), pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą. Mokėdami už auditorinį seminarą, **BŪTINAI** nurodykite seminaro miestą.

MOKESTINIŲ
NUOSTOLIŲ
PERKĖLIMAS
IR PERDAVIMAS

Profesionalus ir patikimas
buhalterio PATARĖJAS

Šiame numeryje skaitykite:

■ Sveikinimas	4
MOKESČIAI	
Marina GUPTOR.	
■ 2023 metų pelno mokesčio apskaičiavimas: darbostogų mokesstinės pasekmės.....	5
TEISĖ BUHALTERIAM	
Vaidotas DAUSKURDAS.	
■ Darbas po darbo valandų yra viršvalandžiai.....	9
(NE) SKRIAUDĖJAI	
■ Dauguma mokesčių mokėtojų mokesčius sumoka savanoriškai	12
VERTA ŽINOTI	
■ Ką reikia žinoti nutraukiant darbo sutartį darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių	14
KONSULTACIJOS	
■ UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos	16
■ Valstybinės mokesčių inspekcijos specialistų konsultacijos	18
VMI RAŠTAI	
■ Valstybinės mokesčių inspekcijos raštai	21
REGLAMENTŲ NAUJIENOS	
■ Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga	24
VERTA ŽINOTI	
■ Lietuvos bankas parengė smulkiajam verslui skirtą informaciją apie atsiskaitymų priėmimo negrynaisiais pinigais galimybes	26
INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS	
■ Klausimų daugiau nei atsakymų: kaip įmonėms pasirengti rudenį įsigaliosiančiai informacinių sistemų saugumo direktyvai	29
ŽMONĖMS	
■ Viskas apie išmokas ir socialines paslaugas	31
■ Nepasiturinčius šalies gyventojus pasieks socialinės kortelės	33
SVEIKATA	
■ Dažniausios klaidos vartojant maisto papildus	34
MOKESČIŲ KALENDORIUS	
■ Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo kalendorius	36
POST SCRIPTUM	
■ Palmiros horoskopas buhalteriams	37

Mielosios skaitytojos,

Sveikiname Jus artėjančios gražios pavasario šventės – Tarptautinės moters dienos – proga. Tegul bundantis pavasaris įkvėpia naujiems darbams, suteikia džiaugsmo, vilties ir laimės.

Redakcija

2023 metų pelno mokesčio apskaičiavimas: DARBOSTOGŲ MOKESTINĖS PASEKMĖS

Marina GUPTOR
Konsultantė ekspertė

2023 metų rudenį mokesčių administratorius pranešė, kad įmonės neteisingai klasifikuoja darbstogas kaip komandiruotę. Be to, tų pačių metų gruodžio mėnesį paskelbtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio komentaro papildymas. Straipsnyje aiškinsimės darbstogų mokestines pasekmes.

Kas yra darbstogos?

Lietuvių kalbos institutas skelbia, kad terminas „darbstogos“ yra naujadaras, kilęs iš anglų kalbos: *workday* [*work* – „darbas“ + *holiday* – „atostogos“]; *workcation*, *workation* [*work* – „darbas“ + *vacation* „atostogos“]. Šio žodžio tiesioginė reikšmė yra laikas, kai darbas derinamas su atostogomis ar pramoginėmis išvykomis už darbovietės ribų.

Mokesčių administratorius tai įvardija kaip laiką, kai visa komanda išvyksta dirbti į kitą šalį.

Pelno mokesčio įstatymo (PMĮ) 21 straipsnio komentare mokesčių administratorius aiškina, kad „laikas, kai darbas derinamas su atostogomis ar išvykomis už darbovietės ribų, vadinamas „darbostogomis“. Darbostogų sąvoka Lietuvos teisės aktuose atskirai neregamentuota, todėl įmonė turi pati tinkamai kvalifikuoti išvyką iš darbo vietos ir traktuoti tai arba kaip nuotolinį darbą, arba kaip komandiruotę.

Pati sąvoka darbostogos – gana keistas darinys, nes tiksliai neaišku, ką tuo metu darbuotojas veikia: ilsisi ar dirba. Jeigu atostogauja, tai yra paprasčiausios atostogos, jeigu dirba – darbas. Darbo kodekse nustatyta nemažai darbo formų. Sprendžiant iš termino, darbostogos yra nauja darbuotojų skatinimo forma, taip pat kaip premijos, dovanos, papildomos atostogos ir pan. Jeigu darbostogas vertintume būtent taip, klausimų dėl mokesčių pasekmių neturėtų būti, tačiau jų vis dėlto yra.

Komandiruotė ar nuotolinis darbas

Kartais darbostogas įmonės įformina kaip komandiruotę, tačiau **mokesčių administratorius su tuo griežtai nesutinka: patikrinimo metu perkvalifikuoja į paprasčiausią darbą** ir prilygina jį

nuotoliniam, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos darbo kodekso (DK) 52 straipsnį, kuriame nustatyta, kad toks darbo ir poilsio derinimas suprantamas kaip viena iš nuotolinio darbo formų. Išvykimas į nuotolinio darbo vietą (darbostogas) komandiruote nelaikomas. Pagal DK 52 str. 1 dalį, nuotolinio darbo metu darbuotojas jam priskirtas darbo funkcijas ar jų dalį visą arba dalį darbo laiko su darbdaviu suderinta tvarka reguliariai atlieka nuotoliniu būdu, tai yra sulygtoje darbo sutarties šalims priimtinoje kitoje, negu yra darbovietė, vietoje, taip pat naudodamas informacines ir elektroninio ryšio technologijas (teledarbas).

Pavyzdys

Darbdavys, darbuotojams sutikus, organizuoja išvyką į užsienį darbuotojų motyvacijai skatinti. Išvykos metu bus derinamas darbas ir poilsis: dalį laiko darbuotojai dirbs viešbutyje, dalis darbo laiko bus skiriama poilsiui ir susipažinimui su šalies, į kurią vykstama, kultūra.

Darbostogos vertinamos kaip nuotolinio darbo forma ir neprilyginamos komandiruotei pagal PMĮ 21 str. 1 dalį. Nuotolinio darbo („darbostogų“) Lietuvoje ar užsienyje atveju dienpinigiai darbuotojams nėra mokami. Be to, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, darbdavio sąnaudos, susijusios su nuotoliniu darbu (darbostogomis), nelaikomos komandiruočių sąnaudomis,

LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMAS

2001 m. gruodžio 20 d. Nr. IX-675
Vilnius

<...>

21 straipsnis. Komandiruočių sąnaudos

1. Komandiruote laikomas vieneto vadovo ar jo įgalioto asmens įsakymu (sprendimu), kuriame turi būti nurodyta komandiruotės tikslas, vieta (vietos), trukmė (jeigu komandiruotės metu vykstama į keletą užsienio valstybių, – buvimo kiekvienoje užsienio valstybėje trukmė) ir vieneto numatomos apmokėti išlaidų rūšys, įformintas darbuotojo išvykimas iš nuolatinės darbo vietos atlikti darbo funkcijų, tarnybinio pavedimo ar kelti kvalifikacijos. Komandiruote taip pat laikomas individualios įmonės savininko, ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario šioje dalyje nustatyta tvarka įformintas išvykimas iš nuolatinės darbo vietos atlikti darbo funkcijų ar kelti kvalifikacijos, <...>

2. Komandiruote į užsienį nelaikomas darbuotojo išvykimas už Lietuvos Respublikos ribų į užsienį, jei jis vienoje vietoje užsienyje būna ilgiau kaip 183 dienas, išskyrus darbuotojus, kurių darbas yra susijęs su važinėjimu arba yra kilnojamas ar pakaitinis (pamaininis).

3. Komandiruočių sąnaudos iš pajamų atskaitomos Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

<...>

„Pačiolio“ norminių aktų sąvadai. „Pelno mokesčio“ I. Pelno mokesčio įstatymas

priskirtinomis ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams pagal PMI 21 straipsnio nuostatas. Taip darbuotojas vertina mokesčių administratorius.

Nors teisės aktuose neapibrėžta, kaip ir kada gali būti suteikiamos darbuotojas, iš šio termino galima suprasti, kad tai paprasčiausia skatinimo priemonė. Kadangi teisės aktai nereguliuoja tokios skatinimo priemonės, įmonės pačios turi aiškiai apibrėžti, kada darbuotojas siunčiamas į komandiruotę, o kada darbuotojas suteikiamas

kaip skatinimo priemonė. Svarbu nepamiršti, kad **darbuotojų metų darbuotojas dirba, o tai reiškia, kad daug dėmesio reikia skirti DK nuostatomis dėl darbo ir poilsio laiko**, nuotolinio darbo ypatumų ir pan. Buhalteris nėra teisininkas ir neturi spėti, ar darbuotojas yra komandiruotė, ar nuotolinis darbas. Tai turi būti aiškiai aprašyta įmonės vidaus tvarkose. Taip pat reikia nepamiršti, kad mokesčių administratorius taiko „turinio viršenybės prieš formą principą“, todėl net ir tuo atveju, jeigu įmonėje

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
2016 m. rugsėjo 14 d.
įstatymu Nr. XII-2603

LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSAS

<...>

107 straipsnis. Darbuotojo komandiruotės sąvoka

1. Darbuotojo komandiruotė yra jo darbo pareigų atlikimas kitoje, negu yra nuolatinė darbo vieta, vietoje.
2. Darbuotojo komandiruotės metu darbuotojui paliekamas jo darbo užmokestis. Jeigu komandiruotės metu darbuotojas patiria papildomų sąnaudų (transporto, kelionės, nakvynės ir kitų išlaidų), darbdavys jas turi kompensuoti.
3. Jeigu darbuotojo komandiruotė trunka ilgiau negu darbo diena (pamaina) arba darbuotojas komandiruojamas į užsienį, darbuotojui privalo būti mokami dienpinigiai, kurių maksimalius dydžius ir jų mokėjimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.
4. Į darbuotojo komandiruotės laiką įeina darbuotojo kelionės į darbdavio nurodytą darbo vietą ir atgal laikas. Jeigu kelionė vyko po darbo dienos valandų, poilsio ar švenčių dieną, darbuotojas turi teisę į tokios pačios trukmės poilsį pirmą darbo dieną po kelionės arba šis poilsio laikas pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko, paliekant už šį poilsio laiką darbuotojo darbo užmokestį.
5. Komandiruotės metu darbuotojas turi dirbti įprastu darbo laiko režimu, jeigu darbdavys nėra nustatęs kitokių įpareigojimų.

<...>

52 straipsnis. Nuotolinis darbas

1. Nuotolinis darbas yra darbo organizavimo forma arba darbo atlikimo būdas, kai darbuotojas jam priskirtas darbo funkcijas ar jų dalį visą arba dalį darbo laiko su darbdaviu suderinta tvarka reguliariai atlieka nuotoliniu būdu, tai yra susygytoje darbo sutarties šalims priimtinoje kitoje, negu darbovietė yra, vietoje, taip pat ir naudodamas informacines technologijas (teledarbas). (galiojo nuo 2017 07 01 pagal 2016 09 14 LR įstat. Nr. XII-2603 iki 2022 08 31, panaikinta 2022 06 28 LR įstat. Nr. XIV-1187)

► 1. Nuotolinis darbas yra darbo organizavimo forma arba darbo atlikimo būdas, kai darbuotojas jam priskirtas darbo funkcijas ar jų dalį visą arba dalį darbo laiko su darbdaviu suderinta tvarka reguliariai atlieka nuotoliniu būdu, tai yra susygytoje darbo sutarties šalims priimtinoje kitoje, negu yra darbovietė, vietoje, taip pat naudodamas informacines ir elektroninių ryšių technologijas (teledarbas). ◀ (galioja nuo 2022 09 01 pagal 2022 06 28 LR įstat. Nr. XIV-1187)

<...>

5. Nuotolinio darbo atveju darbuotojo dirbtas laikas apskaičiuojamas darbdavio nustatyta tvarka. Savo darbo laiką darbuotojas skirsto savo nuožiūra, nepažeisdamas maksimaliųjų darbo ir minimaliųjų poilsio laiko reikalavimų.

<...>

„Pačiolio“ norminių aktų sąvadai. „Darbo santykiai ir darbo ginčai“. I. Darbo kodeksas

bus įforminta komandiruotė, o iš tikrųjų išvyka bus pripažinta darbostogomis, mokesčių administratorius perskaičiuos mokesčius.

Darbostogos gali būti organizuojamos skirtingai: kartais pati įmonė organizuoja išvyką į kitą šalį visam kolektyvui, kurios metu darbuotojai dirba ir pramogauja, o kartais įmonė leidžia darbuotojui pačiam pasirinkti, iš kurios nenuolatinės darbo vietos darbuotojas nori laikinai dirbti. Darbostogos nėra nauja tendencija darbo rinkoje. Šis reiškinys ypač paplito pandemijos metu ir tapo neatsiejama daugelio įmonių darbo organizavimo dalimi. Dar daugiau – kelionių agentūros taip pat prisitaikė prie šio reiškinio ir teikia pasiūlymus, kurie būtų pritaikyti prie darbostogų režimo.

Mokestinės pasekmės

Kai įmonė nusprendžia, kad darbuotojas dirbs kitoje nei nuolatinė darbo vieta, svarbu nustatyti, kokie darbai bus atlikti. Jeigu tai darbai, kurių neįmanoma atlikti nuolatinėje darbo vietoje, pavyzdžiui, susitikimai su verslo partneriais, parodų, konferencijų, susijusių su įmonės veikla, lankymas ir pan., tokia išvyka bus komandiruotė. Tokiu atveju įmonė, apmokėjusi kelionės, pragyvenimo, dienpinigių išlaidas, pripažįsta ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, o dienpinigiai, jeigu neviršija nustatytų apribojimų, laikomi neapmokestinamosiomis darbuotojų pajamomis.

Jeigu darbuotojas savo įprastas darbo funkcijas atlieka tik kitoje nei nuolatinė darbo vieta, tai yra nuotolinis darbas. Įmonė, apmokėjusi kelionės, pragyvenimo išlaidas, išmokėjusi dienpinigius, turi pripažinti darbuotojo pajamas natūra ir apmokestinti kaip su darbo santykiais susijusias pajamas. Apskaičiuojant pelno mokestį, tokios sąnaudos tampa ne ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais, kurie nelaikomi komandiruočių sąnaudomis, bet leidžiamais atskaitymais, nes tokios darbuotojo naudai patirtos išlaidos yra GPM objektas.

Įmonė, nusprendusi organizuoti darbostogas, turi:

- aiškiai apibrėžti darbo santykių klausimus ir taikyti DK normas, reglamentuojančias nuotolinį darbą;
- įsivertinti, kaip apmokėtos išlaidos bus traktuojamos mokesčių apskaičiavimo tikslais.

„2023 m. FINANSINĖ IR MOKESTINĖ ATSKAITOMYBĖ – rengimo pokyčiai, specialistų rekomendacijos, dažnos klaidos. Kiti buhalteriams aktualūs klausimai“

Apskaičiuojant gaminamos produkcijos arba teikiamų paslaugų savikainą, tenka įvertinti daug individualių aplinkybių. Klaidos skirstant netiesiogines išlaidas gali lemti neteisingos informacijos apie savikainą formavimą.

70-ajame „Pačiolio“ didžiajame seminare aptarsime, ko reikia, norint apskaičiuoti teisingą produktų pilnąją savikainą. Kokios aplinkybės svarbiausios, pasirenkant tinkamą netiesioginių išlaidų paskirstymo bazę.

Auditorius **Valdas JAGMINAS**

Kviečiame į 70-ąjį didįjį „Pačiolio“ seminarą, kuriame išsamiai bus nagrinėjami buhalteriams aktualūs klausimai.

Seminaras vyks visoje Lietuvoje nuo kovo 6 d.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

Darbas po darbo valandų yra **VIRŠVALANDŽIAI**

Vaidotas DAUSKURDAS
UAB „Pačiolis“
konsultantas ekspertas

Buhalteriai ir kiti darbuotojai mėgsta pasiguosti, kad ne taip jau retai yra priversti dirbti viršvalandžius. Deja, bet buhalterio pareigybė priskiriama prie tų, kurios ne visuomet turi galimybę pačios organizuoti savo darbą ir planuoti savo darbo laiką. Darbo metu neretai atsiranda nenumatytų veiksnių (pvz., valdžios institucijų priimtas naujas teisės aktas, įmonės vadovybės skubus pavedimas, kolegos pavadavimas, besibaigiantis terminas pateikti deklaraciją ir pan.), tad kai kada dalį darbų tenka atlikti po darbo valandų. O dar laikotarpis, kai rengiamas finansinių ataskaitų rinkinys! Tuomet retas išsiverčia be viršvalandžių.

Apie viršvalandžius kalbama dažnai, tačiau ar visuomet tiksliai žinome, kada iš tiesų dirbami viršvalandžiai? Tinkamam viršvalandžių fiksavimui ir teisingam jų apmokėjimui kontrolės institucijos skiria ypatingą dėmesį, tad pamėginkime viršvalandinį darbą įvertinti teisiniu požiūriu.

Darbo kodekso (DK) 112 str. 1 dalyje nustatyta, kad darbo sutartyje darbdavys ir darbuotojas turi nustatyti **darbo laiko normą**, t. y. **laiko trukmę, kurią darbuotojas vidutiniškai per tam tikrą laikotarpį turi dirbti darbdaviui, kad atliktų pareigas pagal darbo sutartį**. DK 113 straipsnis nustato, kad taikoma dar viena sąvoka – darbo laiko režimas. **Darbo laiko režimas – tai darbo laiko normos paskirstymas per darbo dieną (pamainą), savaitę, mėnesį ar kitą apskaitinį laikotarpį, kuris negali viršyti trijų paeiliui einančių mėnesių**. Jeigu kalbame apie darbo sutarties pagrindus dirbančius buhalterius, įprasta, kad jiems taikomas nekintančios darbo dienos režimas, kai darbo dienos trukmė ir darbo dienų skaičius per savaitę nekinta. Kitaip tariant, jeigu buhalteris dirba „pilnu etatu“, jis dirba kiekvieną dieną po 8 val., penkias darbo dienas per savaitę. Tokio darbuotojo darbo laiko norma – 40 val. per savaitę.

Neretai tenka išgirsti nuomonę: jeigu darbdavys nustato atitinkamą darbo laiko normą, tai, atsižvelgiant į DK 112 str. 1 dalyje pateiktą apibrėžimą, kad darbo laiko norma – tai laiko trukmė, kurią darbuotojas *vidutiniškai per tam tikrą laikotarpį* turi dirbti darbdaviui pagal darbo sutartį, galima manyti, kad įprastą 40 val. darbo laiką per savaitę galima skaidyti įvairiai. Pavyzdžiui, vieną dieną dirbama 10 val., kitą – 6 valandas. Jeigu per savaitę nesusidaro daugiau nei 40 darbo valandų, tuomet tenkinama DK 112 straipsnio nuostata, kad darbuotojas *vidutiniškai* per savaitę dirba sutartą darbo laiko normą. Vadinasi, nėra jokių viršvalandžių. Vis dėlto tai neteisinga nuomonė. Šiuo atveju reikia įvertinti tiek aplinkybę, kad įprastai buhalteriai dirba nekintančios darbo dienos trukmės darbo režimu, tiek ir DK 113 str. 3 dalies nuostata: jeigu nenustatyta kitaip, laikoma, kad darbo laiko norma įvykdoma per apskaitinį vienos savaitės laikotarpį,

kai dirbama penkias dienas per savaitę, o kiekvienos savaitės darbo dienomis valandų skaičius yra vienodas. Vadinasi, jeigu kitaip nenumatyta darbo sutartyje (o jeigu darbo sutartyje numatyta kitaip, bus taikomas kitas darbo laiko režimas: suminė darbo laiko apskaita, lankstus darbo grafikas, individualus darbo laiko režimas ar pan.), darbuotojas kiekvieną darbo dieną turi dirbti vienodą valandų skaičių. Paprasčiau tariant, **jeigu vieną darbo dieną jis dirbo 10 darbo valandų, nepaisant to, kiek jis dirbs kitą darbo dieną, tai jau bus viršvalandinis darbas.** Priminsime viršvalandžių apibrėžimą, pateiktą Darbo kodekso 119 straipsnyje: „viršvalandžiai – laikas, kada darbuotojas faktiškai dirba viršydamas darbo laiko režimo jam nustatytą darbo dienos (pamainos) ar apskaitinio laikotarpio bendrą darbo laiko trukmę“.

Teisė pavesti dirbti viršvalandžius

Aptardamas viršvalandinį darbą, DK įtvirtina, kad **darbdavys viršvalandinius darbus gali nurodyti dirbti tik darbuotojui sutikęs.** Tiesa, numatyti ir tam tikri išimtiniai atvejai, kai darbdavys gali pavesti darbuotojui dirbti viršvalandžius, negavęs darbuotojo sutikimo:

- 1) kai dirbami visuomenei būtini nenumatyti darbai ar siekiama užkirsti kelią nelaimėms, pavojams, avarijoms, gaivalinėms nelaimėms ar likviduoti jų skubiai šalintinas pasekmes;
- 2) kai būtina užbaigti darbą ar pašalinti gedimą, dėl kurio didelis darbuotojų skaičius

Už viršvalandinį darbą mokamas ne mažesnis kaip pusantro darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokestis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas ne mažesnis kaip dvigubas darbuotojo darbo užmokestis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną – ne mažesnis kaip du su puse darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokestis.

turėtų nutraukti darbą ar sugestų medžiagos, produktai ar įrenginiai;

- 3) kai tai numatyta kolektyvineje sutartyje.

Kitais čia neįvardytais atvejais darbdavys neturi teisės, negavęs darbuotojo sutikimo, įpareigoti pastarąjį dirbti viršvalandžius. Jeigu įmonėje nesusiklostė minimi išimtiniai atvejai ir jeigu nėra darbuotojo išankstinio sutikimo dėl viršvalandinio darbo, darbdavys negali priversti dirbti viršvalandžius. Beje, šiuo atveju nereikšminga, kaip darbuotojas išreiškia sutikimą dirbti viršvalandžius – žodžiu ar raštu, nes jeigu darbuotojas dirba viršvalandžius, laikytina, kad jis sutiko dirbti pasibaigus darbo dienos laiko trukmei.

Tiesa, nepaisant darbuotojo sutikimo dirbti viršvalandinį darbą, DK nustato tam tikrus apribojimus, susijusius su viršvalandinio darbo trukme, taip siekiant apsaugoti darbuotoją nuo galimo išsekimo ar pervargimo, pastarajam dirbant nepaūstai daug. DK 119 str. 3 dalyje nustatyta, kad per **septynių paeiliui einančių kalendorinių dienų laikotarpį negali būti dirbama ilgiau kaip aštuonias valandas viršvalandžių**, nebent darbuotojas savo sutikimą dirbti iki dvylikos valandų viršvalandžių per savaitę išreikštų raštu. Tiesa, net ir tokiais atvejais **negali būti pažeista maksimali vidutinė keturiasdešimt aštuonių valandų darbo laiko trukmė per savaitę** ir negalima dirbti daugiau kaip šešias dienas per septynias paeiliui einančias dienas. Dar vienas apribojimas: maksimali viršvalandžių trukmė per metus – vienas šimtas aštuoniasdešimt valandų. Tik kolektyvineje sutartyje gali būti susitaroma dėl didesnės viršvalandžių trukmės.

Atkreiptinas dėmesys į dar vieną aplinkybę: DK 120 straipsnis leidžia neapskaityti darbuotojų, dirbančių nekintančios darbo dienos (pamainos) trukmės ir nekintančio darbo dienų per savaitę skaičiaus darbo laiko režimu, darbo laiko. Trumpiau tariant, jeigu buhalteris dirba tokiu režimu, jo darbo laikas neprivalo būti pildomas darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, tačiau jeigu faktiškai buvo dirbami viršvalandžiai, toks darbuotojo darbo laikas jau privalo būti įtrauktas į darbo laiko apskaitą (DK 120 str. 2 d.).

Apmokėjimas už viršvalandinį darbą ir numatytos išimtys

Darbo kodeksas neatsitiktinai ypatingą dėmesį skiria viršvalandiniams darbams. Neatsitiktinai

Darbdavys viršvalandinius darbus gali nurodyti dirbti tik darbuotojui sutikus, išskyrus Darbo kodekse nustatytus kelis išimtinius atvejus. Jeigu per septynių paeiliui einančių kalendorinių dienų laikotarpį norima pavesti dirbti ilgiau kaip aštuonias valandas viršvalandžių, darbuotojas savo sutikimą dirbti iki dvylikos valandų viršvalandžių per savaitę turi išreikšti raštu.

ir kontroliuojančios institucijos (pvz., Valstybinė darbo inspekcija) reikalauja, kad faktiškai dirbti viršvalandžiai būtų atspindėti darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose. Tai siejama su tuo, kad viršvalandinis darbas, atliekamas viršijus sutartą darbo laiko normą, apmokamas padidintu tarifu. DK 144 str. 4 dalyje nustatyta, kad „**už viršvalandinį darbą mokamas ne mažesnis kaip pusantro darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokes-tis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas ne mažesnis kaip dvigubas darbuotojo darbo užmokes-tis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną – ne mažesnis kaip du su puse darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokestis**“. Tuo atveju, jeigu darbuotojas pageidauja, jo viršvalandinis darbas gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko. DK 144 str. 5 dalyje nurodyta, kad darbuotojo prašymu viršvalandinio darbo laikas, padaugintas iš atitinkamo dydžio (1,5, 2 arba 2,5, atsižvel-giant į tai, kuriomis dienomis viršvalandžiai buvo dirbami), gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko.

Beje, kalbant apie buhalterių viršvalandžių apmokėjimą, gali būti taikoma išimtis, jeigu buhalteris įmonėje yra prilygintas vadovaujančiam darbuotojui (plačiau apie vadovaujančius darbuotojus aptarta DK 101 str. 3 ir 4 dalyse; tokių vadovaujančių darbuotojų skaičius įmonėje negali sudaryti daugiau negu 20 proc. darb-davio darbuotojų vidutinio skaičiaus). Jeigu buhalteris pagal įmonės vidaus tvarką priskir-tinas vadovaujančiam darbuotojui, už viršva-landinį darbą jam *būtų mokama kaip už darbą*

įprastiniu darbo laiko režimu (DK 144 str. 6 d.). Tiesa, net ir tokiu atveju viršvalandinio darbo apskaita privalo būti tvarkoma, t. y. viršvalan-dinis darbas turi būti fiksuotas darbo laiko apskaitos žiniaraštyje, nepaisant to, kad apmoka-mas „viengubu“ tarifu.

Kiek kitokią tvarką DK numato įmonės vado-vo dirbtam viršvalandiniam darbui. DK 144 str. 6 dalyje nustatyta, kad juridinio asmens vienas-menio valdymo organo, t. y. **įmonės vadovo (pvz., direktoriaus), viršvalandinio darbo apskaita yra tvarkoma, tačiau už tą darbą nėra mokama, ne-bent šalys darbo sutartyje susitaria kitaip**. Kitaip ta-riant, jeigu viršvalandinio darbo apmokėjimas neaptartas su vadovu sudarytoje darbo sutartyje, įmonės vadovo viršvalandinio darbo laikas nėra apmokamas nei padidintu, nei „viengubu“ tarifu. Jeigu šis klausimas aptartas darbo sutartyje, už viršvalandinį darbą vadovui bus mokama pagal darbo sutarties nuostatas.

Pabaigai galima priminti: pagal DK 148 straipsnio reikalavimą, darbuotojui ne rečiau kaip kartą per mėnesį raštu ar elektroniniu būdu turi būti pateikiama informacija apie jam apskaičiuotas, išmokėtas, išskaičiuotas sumas ir dirbto darbo laiko trukmę. Reikalaujama, kad būtų atskirai nurodoma ir viršvalandinių darbų trukmė. Vadinasi, buhalterio dirbtas viršvalandinis laikas privalo būti atspindėtas ne tik darbo laiko apskaitos žiniaraštyje, bet ir darbuotojui kiekvieną mėnesį išduodamame *atsiskaitymo lapelyje*.

Dauguma mokesčių mokėtojų **MOKESČIUS SUMOKA SAVANORIŠKAI**

*Savaitraščio „Buhalterija“ redakcija nuolat publikuoja medžiagą, susijusią su mokesčių mokėtojų kontrolės ir stebėsenos veiksmis. Šį kartą nusprendėme pasidomėti, kiek mokesčių sumokėta į biudžetą 2023 metais. Į klausimus atsako VMI Kontrolės departamento direktorė **Kristina JAKŠTIENĖ**.*

1. Kiek kontrolės ir stebėsenos veiksmų taikyta juridiniams asmenims 2023 metais, kokia papildoma mokesčių suma priskaičiuota / deklaruota?

Visų pirma paminėtina, kad dauguma mokesčių mokėtojų mokesčius sumoka savanoriškai, tai daro teisingai ir laiku.

2023 m. atlikta beveik 17,6 tūkst. juridinių asmenų stebėsenos veiksmų (tai yra beveik 10 proc. daugiau nei užpernai: 2022 m. – apie 16 tūkst.). Papildomai deklaruota beveik 96,8 mln. eurų mokesčių suma (tai yra apie 20 proc. daugiau nei 2022 m., kai deklaruota beveik 80,5 mln. eurų).

2023 m. taip pat atlikta beveik 4,2 tūkst. juridinių asmenų kontrolės veiksmų (4 proc. daugiau nei 2022 m. – 4 tūkst.), kurių metu nustatyta 37,6 mln. eurų papildomai mokėtinų sumų (5 proc. daugiau nei 2022 m. – 35,7 mln. eurų).

- Pelno mokesčio gauta 1 408 mln. eurų, o tai 125 mln. eurų (9,7 proc.) daugiau;
- Akcizo mokesčio gauta 1 300 mln. eurų, o tai 58 mln. eurų (4,7 proc.) daugiau.

2. Kiek VMI administruojamų mokesčių 2023 metais mokesčių mokėtojai sumokėjo į nacionalinį biudžetą, palyginti su 2022 metais?

2023 m. I–III ketvirčiais VMI administruojamų nacionalinio biudžeto pajamų gauta 12 348 mln. eurų, tuo pačiu 2022 m. laikotarpiu – 11 434 mln. eurų, t. y. 2023 m. I–III ketvirčiais gauta 914 mln. eurų (8 proc.) daugiau.

Vertinant pagrindinius VMI administruojamus mokesčius:

- PVM gauta 4 514 mln. eurų, o tai 182 mln. eurų (4,2 proc.) daugiau;
- GPM gauta 1 963 mln. eurų, o tai 83 mln. eurų (4,4 proc.) daugiau;

3. Kokie taikomi baudų dydžiai ir už ką įmonės daugiausia baustos 2023 metais?

2023 m. juridiniams asmenims kompleksinių ir (ar) teminių patikrinimų metu už nustatytus pažeidimus buvo taikomi nuo 10 iki 50 proc. baudų dydžiai. **Dažniausiai (49,5 proc. atvejų) taikyti 40–50 proc. baudų dydžiai.** Net 50,5 proc. sudarė PVM suma, todėl ir baudos dažniausiai buvo skiriamos už PVM pažeidimus.

4. VMI kasmet parengia mokesčių mokėtojų kontrolės ir stebėsenos planus, išskirdama rizikingiausias ekonominės veiklos sritis. Kokios pagrindinės kontrolės ir stebėsenos kryptys numatytos 2024 metais? Gal atsirado naujų krypčių?

Visada daugiausia dėmesio skiriame toms rizikoms ir ekonominės veiklos sritims, kurių įtaka biudžeto pajamoms yra didžiausia, kuriose pajamų apskaitymo ir mokesčių mokėjimo vengimo mastas yra didžiausias. Kiekvienais metais peržiūrime tokius vertinimus ir iš dalies koreguojame savo planus, tačiau tęstinumas yra gana aiškus: **prioritetas – PVM atotrūkio mažinimas, siekis užkirsti kelią pelno arba su darbo santykiais susijusių mokesčių, pajamų apskaitymo vengimui.**

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Andrej Šadrakov

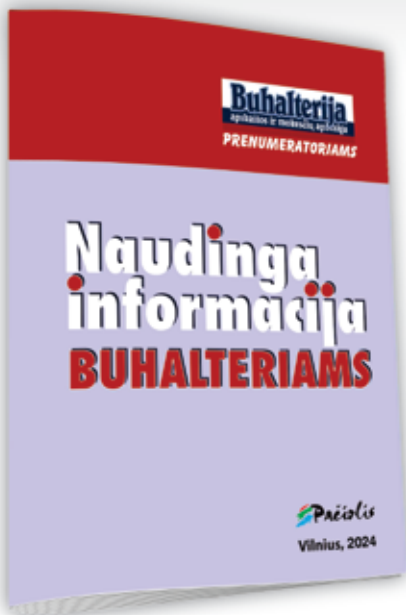

Nepakeičiamas pagalbininkas apskaičiuojant ir deklaruojant mokesčius, rengiant finansines ataskaitas bei vykdant kitas prievoles valstybei –

praktinis leidinys „NAUDINGA INFORMACIJA BUHALTERIAMS“!

[sigykite, jeigu Jums:

- svarbu, kokius **pranešimus, deklaracijas bei kitas ataskaitas** ir kokiais terminais privaloma teikti mokesčių administratoriui ir kitoms valstybės institucijoms;
- aktuali **pelno mokesčiui** apskaičiuoti ir deklaruoti reikalinga informacija (normos ir normatyvai, kiti ribojimai, susiję su lengvatiniu apmokestinimu, dvigubo apmokestinimo išvengimu ir kt.);
- būtina informacija, reikalinga **pridėtinės vertės mokesčiui** apskaičiuoti ir deklaruoti (PVM klasifikatorius, paslaugų, kurios priskiriamos / nepriskiriamos statybos darbams, sąrašas, neapmokestinamųjų prekių ir paslaugų sąrašas ir kt.);
- reikia informacijos, kuri būtina **GPM, VSD ir PSD įmokoms** apskaičiuoti ir deklaruoti (mokesčių tarifai ir skirtingų pajamų apmokestinimo tvarka, mokesčių deklaravimas ir mokėjimas, MMA, NPD, PNPD dydžiai, neapmokestinamųjų pajamų sąrašas, ir kt.);
- aktuali **mokesčiui už aplinkos teršimą** apskaičiuoti ir deklaruoti reikalinga informacija (mokesčio objektų ir jiems taikomų tarifų duomenys);
- aktuali **nekilnojamojo turto mokesčiui** apskaičiuoti ir deklaruoti reikalinga informacija (mokesčio tarifai pagal savivaldybes, neapmokestinamųjų objektų sąrašas ir kt.);
- svarbi **kita buhalteriams naudinga informacija.**

Leidinio kainos:

- popierinė (spausdinta) versija – 24 €** (su PVM). Prekės kodas – NIB24;
- elektroninė (pdf formatu) versija – 15 €** (su PVM). Prekės kodas – NIB24N.

Už pristatymą SUMOKĖSIME MES!

Norėdami įsigyti prekę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme **BŪTINAI** įrašykite **PREKĖS KODĄ** (kodai nurodyti prie kainų), **PRISTATYMO ADRESĄ, EL. PAŠTĄ ir TEL. NUMERĮ.**

Daugiau informacijos – tel. (8 5) 270 0636, el. p. knygos@paciolis.lt arba www.paciolis.lt

Ką reikia žinoti nutraukiant darbo sutartį

DARBUOTOJO INICIATYVA dėl svarbių priežasčių

Darbo kodekso 56 straipsnyje nustatytas baigtinis sąrašas svarbių priežasčių, kada darbo sutartis gali būti nutraukta darbuotojo rašytiniu pareiškimu, o įspėti darbdavį tokiu atveju privalu ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas. Nurodomos keturios pagrindinės priežastys.

Darbuotojas gali inicijuoti darbo sutarties nutraukimą dėl svarbių priežasčių, esant Darbo kodekso 56 str. 1 dalyje nurodytoms aplinkybėms, kai:

- 1) darbuotojo prastova ne dėl darbuotojo kaltės tęsiasi ilgiau kaip 30 dienų iš eilės arba jeigu ji sudaro daugiau kaip 45 dienas per paskutinius dvylika mėnesių;
- 2) darbuotojui du mėnesius iš eilės ir daugiau nemokamas visas jam priklausantis darbo užmokestis (mėnesinė alga) arba jeigu darbdavys ilgiau kaip du mėnesius iš eilės nevykdo savo įsipareigojimų, kuriuos nustato darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančios darbo teisės normos;
- 3) darbuotojas negali tinkamai atlikti savo darbo funkcijos dėl ligos ar neįgalumo arba dėl to, kad namuose slaugo šeimos narių (vaiką, tėvą (įtėvį, rūpintoją), motiną (įmotę, rūpintoją), vyrą, žmoną) ar kartu su darbuotoju gyvenantį asmenį, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis;
- 4) pagal neterminuotą darbo sutartį dirbantis darbuotojas sukako senatvės pensijos amžių ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją dirbdamas pas tą darbdavį.

Darbo teisės skyriaus vedėja, vyriausioji darbo inspektorė Ieva Piličiauskaitė-Dulkė akcentuoja, kad Darbo kodekso 56 str. 1 dalyje numatytas trumpesnis darbdavio išpėjimo terminas, nei nutraukiant darbo sutartį darbuotojo iniciatyva be svarbių priežasčių, – ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki pageidaujamos sutarties nutraukimo dienos. **Jeigu darbdavys sutinka, galima nesilaikyti minėtų išpėjimo terminų ir darbo sutartį nutraukti anksčiau.**

Tiesa, nutraukiant darbo sutartį dėl Darbo kodekso 56 straipsnyje išvardytų svarbių priežasčių, darbdavys privalo išmokėti darbuotojui dviejų jo vidutinių darbo užmokesčių dydžio išeitinę išmoką. **Jeigu darbo santykiai tęsiasi trumpiau negu vienus metus – vieno jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinę išmoką.**

Pagal teismų praktiką, **darbuotojas pareiškime turi nurodyti** ne tik pareiškimo surašymo dieną, pageidaujamą darbo santykių nutraukimo datą, bet ir **egzistuojančią konkrečią priežastį**, įtvirtintą Darbo kodekso 56 str. 1 dalyje, ir tik dėl nurodytų svarbių priežasčių savo iniciatyva nutraukiantis darbo sutartį **darbuotojas įgyja teisę į išeitinę išmoką.**

„Jeigu darbo sutarties nutraukimą lemia darbuotojo sveikatos būklė, reikia įrodyti tiesioginį priežastinį ryšį tarp darbuotojo ligos ar neįgalumo ir jo negalėjimo atlikti darbo funkcijas“, – sako I. Piličiauskaitė-Dulkė. Anot jos, Darbo kodekso 56 straipsnyje imperatyviai nenustatyta, kokius reikalavimus turi atitikti darbuotojo sveikatos būklę patvirtinantys įrodymai, todėl tokiais įrodymais gali būti laikomi įvairios formos, leistinum ir patikimumo kriterijus atitinkantys duomenys apie darbuotojo sveikatos būklę, pavyzdžiui, išrašai iš ligos istorijos, nedarbingumo pažymėjimai, gydytojų pažymos ir pan., kurių pakanka pagrįsti, kad darbuotojas serga ar yra neįgalus ir tai jam trukdo atlikti savo pareigas pagal darbo sutartį.

Pasak vyriausiosios darbo inspektorės, jeigu darbo sutarties nutraukimą lemia darbuotojo šeimos nario ar kartu gyvenančio asmens slaugymas, pats asmens, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugymo faktas laikytinas pakankamu konstatuoti, kad darbuotojas dėl to negali tinkamai atlikti savo darbo funkcijų. Tiesa, šiuo atveju būtina akcentuoti, kad darbuotojas, norėdamas nutraukti darbo sutartį pagal Darbo kodekso 56 str. 1 d. 3 punktą, **kartu su prašymu nutraukti**

darbo sutartį turi pateikti įrodymus, pagrindžiančius dvi aplinkybes: kad darbuotojo šeimos nariui ar kartu su darbuotoju gyvenančiam asmeniui nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir kad darbuotojas tą asmenį slaugo.

Tokiais įrodymais laikytini įvairios formos, leistinum ir patikimumo kriterijus atitinkantys duomenys, pakankami pagrįsti, kad darbuotojas slaugo šeimos narį ar kartu su juo gyvenantį asmenį. Konkrečių dokumentų pakankamumą vertina darbdavys.

„Jeigu darbo sutarties nutraukimą lemia darbuotojo pensinis amžius, nutraukti darbo sutartį pagal Darbo kodekso 56 straipsnį galima darbuotojui, sulaukusiam senatvės pensijos amžiaus ir įgijusiam teisę į visą senatvės pensiją dirbant pas tą darbdavį pagal neterminuotą darbo sutartį“, – pabrėžia Darbo teisės skyriaus vedėja. Ji patvirtina, kad trumpesnis 5 darbo dienų išpėjimo terminas taikomas ir **išeitinę išmoką yra mokama ne bet kuriam senatvės pensijos amžių sulaukusiam darbuotojui**, o tik atitinkančiam visas šias sąlygas:

- 1) senatvės pensijos amžių sukakęs darbuotojas dirba pagal neterminuotą sutartį (jeigu su darbuotoju buvo sudaryta terminuota darbo sutartis, ši garantija netaikoma);
- 2) darbuotojas įgijo teisę į visą senatvės pensijos amžių (jeigu darbuotojas išeina į „išankstinę pensiją“, ši garantija netaikoma);
- 3) darbuotojas teisę į visą senatvės pensiją įgijo dirbdamas būtent pas tą darbdavį (jeigu darbuotojas pas tą darbdavį įsidarbino jau būdamas senatvės pensijos amžiaus ir įgijęs teisę į visą senatvės pensiją, minėta garantija netaikoma).

Darbo teisės skyriaus vedėja I. Piličiauskaitė-Dulkė pataria darbuotojui, teikiančiam darbdaviui atleidimo prašymą, šiame **prašyme aiškiai nurodyti priežastį, dėl kurios nutraukiama darbo sutartis**, pavyzdžiui, šiuo konkrečiu atveju – kad sukakote senatvės pensijos amžių, įgijote teisę į visą senatvės pensiją dirbdamas pas šį darbdavį ir dėl to pageidaujate nutraukti darbo santykius. Žinoma, reikėtų nurodyti ir šį atleidimo pagrindą numatantį teisinį pagrindą – pagal Darbo kodekso 56 str. 1 d. 4 punktą.

Parengta pagal VDI pateiktą inf.

UAB „PAČIOLIS“ EKSPERTŲ KONSULTACIJOS

◆ DIVIDENDŲ SKYRIMAS ESANT NEĮVYKDYTOMS PRIEVOLĖMS

Akcinių bendrovių įstatymas draudžia pelną skirti dividendams, jeigu bendrovė turi neįvykdytų prievolių, kurių terminai jau suėję. Ar egzistuojanti skola įmonės akcininkui ir vadovui – atskaitingam asmeniui, taip pat užkerta kelią skirti dividendus?

Pagal Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnio 6 dalį, *visuotinis akcininkų susirinkimas negali priimti sprendimo skirti ir išmokėti dividendus, jeigu bendrovė turi neįvykdytų prievolių, kurių terminai yra suėję iki sprendimo priėmimo.* Pagal šią įstatymo nuostatą, svarbu, kad pradelstų skolų ar kitų **neįvykdytų prievolių neturi būti visuotinio akcininkų susirinkimo diena.** Kitaip tariant, nerekomenduojama, kad akcininkų susirinkimas būtų rengiamas darbo užmokesčio, mokesčių ar kitų periodinių įmokų mokėjimo dienomis. Atsižvelgiant į turinio viršenybės prieš formą principą, minėto reikalavimo nesilaikymu gali būti pripažintas net atvejis, jeigu visuotinio

akcininkų susirinkimo sprendimu dividendai bus paskirti paskolos gražinimo ar kitų didelių mokėjimų išvakarėse, kai įmonės turimo pinigų likučio akivaizdžiai neužtenka šioms prievolėms įvykdyti.

Pažymėtina, kad **norminiai teisės aktai nenustato konkrečių terminų, iki kada būtina atsiskaityti su atskaitingais asmenimis.** Tokius terminus ir sąlygas galėtų nustatyti pati įmonė, pavyzdžiui, patvirtindama atskaitingų asmenų atsiskaitymo tvarką. Jeigu tokios tvarkos nėra, **laikytina, kad prievolė kompensuoti atskaitingam asmeniui jo išleistus pinigus atsiranda, kai jis buhalterijai pateikia avanso ataskaitą.** Vadinasi, jeigu įmonė dėl kokių nors priežasčių neketina nedelsiant atsiskaityti su atskaitingu asmeniu, su juo reikėtų pasirašyti atskirą susitarimą ir nustatyti skolos gražinimo terminus. Priešingu atveju tai būtų traktuojama kaip neįvykdyta prievolė ir būtų apribota galimybė skirti dividendus.

Pagal Akcinių bendrovių įstatymo 14 straipsnio 6 dalį, *akcininkas turi gražinti bendrovei dividendą, taip pat bet kokią kitą išmoką, susijusią su akcininko turtinių teisių įgyvendinimu, jeigu jie buvo išmokėti pažeidžiant šio įstatymo imperatyvias normas ir bendrovė įrodo, kad akcininkas tai žinojo ar turėjo žinoti.* Jeigu atskaitingas asmuo, kuriam bendrovė yra skolinga, taip pat yra tos įmonės akcininkas, dividendų išmokėjimas, iš pradžių nepadengus pradelstų skolų, būtų laikomas įstatymo imperatyvios normos pažeidimu, todėl jam gali tekti gražinti gautus dividendus.

◆ DĖL GALIMYBĖS SUSTABDYTI DARBO SUTARTIES VYKDYMĄ

Vienas iš darbuotojų vadovui įteikė raštą, kuriame nurodo, kad **stabdo darbo sutarties vykdymą. Gal galite paaiškinti, ką tai reiškia, nes iki šiol neteko girdėti apie tokią galimybę.**

– Kokią vietą mūsų kompanijoje sieksite užimti per penkerius metus?
– Norėčiau užimti tą vietą, kur niekas negalėtų matyti mano monitoriaus!

Galimybė darbuotojui stabdyti darbo sutarties vykdymą aptarta Darbo kodekso 50 straipsnyje, kuriame nurodoma, kad darbuotojas turi teisę laikinai, *iki trijų mėnesių*, sustabdyti darbo sutarties vykdymą, apie tai **raštu įspėjęs darbdavį prieš tris darbo dienas**, jeigu darbdavys du ir daugiau mėnesių iš eilės nemoka viso darbuotojui priklausančio darbo užmokesčio arba ilgiau kaip du mėnesius iš eilės nevykdo kitų savo įsipareigojimų, kurie nustatyti darbo sutartyje ir kolektyvinėje sutartyje arba kuriuos nustato darbo ir poilsio laiką, apmokėjimą už darbą, darbuotojų saugą ir sveikatą darbe reglamentuojančios darbo teisės normos. Šiuo atveju darbuotojas atleidžiamas nuo pareigos atlikti savo darbo funkciją. Darbo sutarties vykdymo sustabdymas pasibaigia kitą dieną, kai darbuotojas raštu atšaukia laikiną darbo sutarties vykdymo sustabdymą arba kai darbdavys visiškai įvykdo savo įsipareigojimus darbuotojui ir jį apie tai informuoja raštu, arba kai pasibaigia nustatytas trijų mėnesių terminas.

Manytina, kad jūsų minimas darbuotojo vadovui įteiktas raštas išreiškia darbuotojo sprendimą stabdyti darbo sutarties vykdymą. Tiesa, pirmiausia reikėtų įvertinti, ar darbuotojas nurodė tas faktines aplinkybes ir įsipareigojimus, kurių darbdavys nevykdo ir kurių pagrindu darbuotojas priėmė sprendimą stabdyti darbo sutarties vykdymą. Jeigu konstatuosite, kad tokios aplinkybės iš tiesų egzistuoja, teks konstatuoti ir faktą, kad darbuotojas teisėtai pasinaudojo Darbo kodekse įtvirtinta savo teise.

Dar viena svarbi aplinkybė, kurią būtina paminėti aptariant šį klausimą: **Darbo kodeksas nustato, kad darbdavys moka darbuotojui ne mažesnę kaip vienos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kompensaciją už kiekvieną sustabdytą darbo sutarties vykdymo mėnesį**, išskyrus atvejus, kai darbuotojas darbo sutarties vykdymą sustabdo nepagrįstai.

BUHALTERINĖS APSKAITOS, MOKESČIŲ, TEISĖS KONSULTACIJOS

Puikiai pažindami įmones, jų veiklos ypatumus, rinkas, kuriose jos veikia, ir būdami vadybos, finansinės apskaitos, mokesčių ir teisės sričių profesionalai, padedame savo klientams rasti tinkamiausią išeitį iš kasdienių problemų, siūlome sprendimus, kaip jų išvengti ateityje.

- **Garantuojame operatyvų aptarnavimą ir nepriekaištingą darbų atlikimą laiku.**
- **Užtikriname visišką kliento informacijos konfidencialumą.**
- **Randame individualius sprendimus.**

Beveik 30 metų patirtis!

Tel. +370 655 12 684,

el. paštas konsultacijos@paciolis.lt

VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS SPECIALISTŲ KONSULTACIJOS

❖ PVM DEKLARACIJOS (FR0600 FORMOS) PILDYMAS, DAŽNIAUSIAI DAROMOS KLAIDOS

2024 02 21 KM3235

PVM deklaracijos (FR0600 formos) pildymas

1. Pateikimo terminai:

Kalendorinio mėnesio – iki kito mėnesio 25 dienos.

Kalendorinio ketvirčio – iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 25 dienos.

Kalendorinio pusmečio – iki kito pusmečio pirmojo mėnesio 25 dienos.

Kito mokesstinio laikotarpio – ne vėliau kaip per 25 dienas nuo to laikotarpio pabaigos.

Išregistruojamo iš PVM mokėtojų arba likviduojamo asmens – per 20 dienų po išregistravimo.

PVM mokėtojų, kurie iš kitų ES valstybių narių įsigyja prekių ir paslaugų, kurias šalies teritorijoje teikia kitos valstybės narės PVM mokėtojai ir už kurias šių paslaugų pirkėjai PVMĮ 95 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka privalo apskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą PVM, visais atvejais mokesstinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo.

2. Prekių tiekimo ir paslaugų teikimo sandoriai

11 laukelis „PVM apmokestinami sandoriai“:

- šalies teritorijoje patiektų prekių (paslaugų), apmokestinamų PVM, apmokestinamoji vertė, taikant vieną iš tarifų (21 proc., 9 proc., 5 proc.);
- pastato savininkui perduotų atlikto esminio pagerinimo darbų apmokestinamoji vertė, kai savininkas nėra PVM mokėtojas;
- apmokestinamoji vertė, apskaičiuota nuo PVMĮ 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais

atvejais perduoto nuosavybės teisės objekto (kai turtas perduodamas kaip turtinis įnašas arba reorganizavimo atveju – asmeniui, neišregistravusiam PVM mokėtoju);

- per mokesstinį laikotarpį gautas avansas, nuo kurio apskaičiuotas PVM.

Pardavimo PVM suma deklaruojama 29 / 30 / 31 laukeliuose.

11 laukelyje nedeklaruojama:

- apmokestinamoji vertė tų patiektų prekių (suteiktų paslaugų), kurių tiekimo (teikimo) vieta laikoma Lietuva, bet jos apmokestinamos taikant 0 proc. PVM tarifą;
- apmokestinamoji vertė tų patiektų prekių, už kurias PVMĮ 96 straipsnyje nustatytais atvejais pardavimo PVM turi išskaityti ir sumokėti pirkėjas, PVM mokėtojas.

12 laukelis „PVM apmokestinami sandoriai, kai PVM išskaito pirkėjas (96 straipsnyje nustatytais atvejais)“:

- apmokestinamoji vertė, apskaičiuota nuo PVMĮ 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytais atvejais perduoto bet kokio nuosavybės teisės objekto (kai turtas perduodamas kaip turtinis įnašas arba reorganizavimo atveju asmeniui, išregistravusiam PVM mokėtoju);
- atliktų PVM mokėtojui nuosavybės teise nepriklausančio pastato esminio pagerinimo darbų, kuriuos jis perduoda pastato savininkui, PVM mokėtojui, apmokestinamoji vertė;
- apmokestinamoji vertė, apskaičiuota nuo PVMĮ 7 straipsnio 4 punkte numatytų statybos darbų, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme;

- kitų patiektų prekių ir paslaugų, kurių pardavimo PVM išskaičiuoja ir sumoka pirkėjas, apmokestinamoji vertė (PVMĮ 96 straipsnis);
- per mokestinį laikotarpį gauti avansai (už sandorius, kurių pardavimo PVM išskaičiuoja ir sumoka pirkėjas), kai pagal PVMĮ nuostatas turi būti apskaičiuotas PVM.

13 laukelis „PVM neapmokestinami sandoriai“:

- PVM neapmokestinamų prekių (paslaugų), nurodytų PVMĮ 20–33 straipsniuose, apmokestinamoji vertė;
- PVM neapmokestinamų eksportuotų prekių apmokestinamoji vertė.

14 laukelis „Suvartojimas privatiems poreikiams“:

- prekių (paslaugų), suvartotų privatiems poreikiams tenkinti, apmokestinamoji vertė (PVMĮ 5 ir 8 straipsniai).

Pardavimo PVM suma deklaruojama 29 / 30 / 31 laukeliuose.

15 laukelis „Ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas“:

- pasigaminto ilgalaikio materialiojo turto ar atlikto pastato (statinio) esminio pagerinimo apmokestinamoji vertė (PVMĮ 6 straipsnis).

Pardavimo PVM suma deklaruojama 29 laukelyje, ta pati PVM suma, kaip pirkimo PVM, – 25 laukelyje ir 35 laukelyje, jeigu skirta PVM apmokestinamai veiklai (PVMĮ 58 straipsnio 1 dalis).

16 laukelis „Sandoriai, kuriems taikoma spec. apmokestinimo schema, marža“:

- kelionių organizatoriaus pirkėjui (klientui) suteiktų turizmo paslaugų apmokestinamoji vertė – kelionių organizatoriaus teigiama marža, įskaitant maržą, kuriai taikomas 0 proc. PVM (PVMĮ 101–105 straipsniai);
- teigiama marža už patiektas naudotas prekes, naudotas transporto priemones, naudotą ilgalaikį turta, meno kūrinius, taip pat kolekcinis ir / ar antikvarinius daiktus, įskaitant maržą, kuriai taikomas 0 proc. PVM (PVMĮ 106–110 straipsniai).

17 laukelis „Prekių eksportas (0 proc.)“:

- patiektų ir iš ES teritorijos išgabentų prekių, apmokestinamų taikant 0 proc. PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (PVMĮ 41 straipsnis).

18 laukelis „ES PVM mokėtojams patiektos prekės (0 proc.)“:

- ES valstybių narių PVM mokėtojams patiektų ir iš Lietuvos išgabentų prekių, apmokestinamų taikant 0 proc. PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (PVMĮ 49 straipsnis), įskaitant naujas transporto priemones, akcizais apmokestinamas prekes; PVMĮ 35 straipsnyje nurodytais atvejais importo PVM neapmokestintas kitos ES valstybės narės PVM mokėtojui patiektas prekes;
- prekių, pervežamų į kitą ES valstybę narę verslo tikslais ir apmokestinamų taikant 0 proc. PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (PVMĮ 5(1) straipsnis);
- prekių, kurios buvo pristatytos, kad būtų patiektos pagal pareikalavimą (angl. *call-of stock*), ir buvo patiektos.

19 laukelis „Kiti PVM apmokestinami sandoriai (0 proc.), nurodyti PVMĮ“:

- 42 straipsnis – keleivių išgabenamos prekės;
- 43 ir 44 straipsniai:
 - patiektų laivų, orlaivių, jų atsarginių dalių ir į juos tiekiamų atsargų (prekių) apmokestinamoji vertė;
 - laivų ir orlaivių nuomos, jų aptarnavimo, remonto, priežiūros ir kt. paslaugų apmokestinamoji vertė;
- 45 straipsnis – vežimo ir kitų su vežimu susijusių paslaugų apmokestinamoji vertė;
- 46 straipsnis – draudimo ir finansinių paslaugų, susijusių su prekių eksportu, apmokestinamoji vertė;
- 47 straipsnis – patiektų prekių ir suteiktų paslaugų kitose ES valstybėse narėse įsikūrusiems užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms ar konsulinėms įstaigoms, šių atstovybių ir įstaigų nariams, tarptautinėms organizacijoms ir kt. apmokestinamoji vertė;
- 48 straipsnis – Europos centrinių bankų sistemai tiekiamo aukso apmokestinamoji vertė;

- 49 straipsnio 2 dalis – naujų transporto priemonių, patiektų kitų ES valstybių narių ne PVM mokėtojams ir išgabentų iš Lietuvos, apmokestinamoji vertė;
- 49 straipsnio 3 dalis – akcizais apmokestinamų prekių, pateiktų ES juridiniams asmenims, ne PVM mokėtojams, ir išgabentų iš Lietuvos, apmokestinamoji vertė;
- 51 straipsnis – kilnojamųjų daiktų aptarnavimo, apdirbimo ir perdirbimo paslaugų, teikiamų už šalies teritorijos ribų įsikūrusiems ir neturintiems šalies teritorijoje padalinio pirkėjams – neapmokestinamiesiems asmenims, jeigu šie daiktai buvo įsigyti ar įvežti į ES teritoriją tokiam aptarnavimui, apdirbimui ar perdirbimui atlikti, o vėliau jie bus išgabenti iš ES teritorijos;
- 52 straipsnis – atstovavimo (agento) paslaugų apmokestinamoji vertė;
- 53 straipsnio 1, 5, 6, 10 dalys – tiekiamų prekių, kurios pateikiamos laikinai saugoti, kurioms įforminama laisvosios zonos, muitinio sandėliavimo ar laikinojo įvežimo perdirbti muitinės procedūra ir kt., apmokestinamoji vertė;
- 53(1) straipsnis – elektroninei sąsajai patiektų prekių vertė.

20 laukelis „Už Lietuvos ribų įvykę sandoriai (ne PVM objektas Lietuvoje)“

Apmokestinamoji vertė už Lietuvos teritorijos ribų patiektų prekių arba suteiktų paslaugų, kurių pirkimo PVM atskaita galima:

- 13 straipsnyje nurodytais atvejais suteiktų paslaugų, kurių teikimo vieta nelaikoma Lietuva, apmokestinamoji vertė;
- už Lietuvos teritorijos ribų patiektų prekių apmokestinamoji vertė;
- 12(2) straipsnio 3 dalis – vykdant trikampę prekybą (antrasis asmuo), trečiosios ES šalies PVM mokėtojui patiektų prekių apmokestinamoji vertė,
- PVMĮ XII skyriaus šeštajame skirsnyje nurodytais atvejais patiektos prekės ir suteiktos paslaugos, kurios kitoje valstybėje narėje apmokestinamos taikant 0 procentų PVM tarifą.

„2023 m. FINANSINĖ IR MOKESTINĖ ATSKAITOMYBĖ – rengimo pokyčiai, specialistų rekomendacijos, dažnos klaidos. Kiti buhalteriams aktualūs klausimai“

Praėję metai išskirtinai dėl valdžios institucijų dėmesio finansinės atskaitomybės kokybės problemai. Buvo paskirta institucija, įgaliota vertinti įmonių atskaitomybės teisingumą ir reikalauti įmonių papildomos informacijos, o už neteisingas ataskaitas – bausti dvigubai griežčiau, negu buvo iki šiol.

Atskaitomybės sudarymo klaidos bus išsamiai nagrinėjamos 70-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Auditorius **Gintautas DEVEIKIS**

Kviečiame į 70-ąjį didįjį „Pačiolio“ seminarą, kuriame išsamiai bus nagrinėjami buhalteriams aktualūs klausimai.

Seminaras vyks visoje Lietuvoje nuo kovo 6 d.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

SVARBIAUSI BUHALTERIO PAGALBININKAI

**padės Jums visus darbus atlikti laiku,
tinkamai, lengvai ir išvengiant skaudžių klaidų.**

DABAR ĮSPŪDINGOS NUOLAIDOS!

**Pasirinkite, ko Jums reikia kasdieniam
darbui palengvinti, ir sutaupykite!**

Būtinai pagalbinkai!

Aprūpins Jus VISKUO, ko reikia kiekvienos UAB ir MB buhalterinei apskaitai, mokesčiams ir teisiniams klausimams!

„UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ: apskaita ir atskaitomybė, mokesčiai, teisė“

+ 70 dokumentų pildomų šablonų.

Kaina iki balandžio 15 d. – 141 € ~~217 €~~ (su PVM). Prekės kodas – UAB2.

„MAŽOJI BENDRIJA: apskaita ir atskaitomybė, mokesčiai, teisė“

+ 70 dokumentų pildomų šablonų.

Kaina iki balandžio 15 d. – 128 € ~~197 €~~ (su PVM). Prekės kodas – MB2.

Susipažinti su šiomis darbo priemonėmis galite www.paciolis.lt

Supažindins Jus su reikalingais teisės aktų pakeitimais.

Elektroninis savaitinis leidinys „MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJENLAIŠKIS“.

Naujienlaiškio 12 mėn. prenumeratos kaina

iki balandžio 15 d. – 37 € ~~49 €~~ (su PVM). Prekės kodas – MAT.

Susipažinti su Naujienlaiškiu galite www.paciolis.lt

Išskirtinis pagalbinkas!

Padės teisingai apskaičiuoti mokesčius, išvengti mokesčių klaidų ir pasinaudoti lengvatomis.

Unikali ir nesenstanti elektroninė darbo priemonė kiekvienos
įmonės buhalterijai –

„ĮMONĖS MOKESČIŲ BYLA“.

PATIKRINTA net 1 000 ĮMONIŲ PRAKTIKOJE!

Kaina iki balandžio 15 d. – 229 € ~~327 €~~ (su PVM). Prekės kodas – ĮMB.

Galima įsigyti ir atskiras, tik Jums aktualias darbo priemonės dalis.

Susipažinti su darbo priemone, jos dalimis ir kainomis galite www.paciolis.lt

Praktiškas pagalbinkas!

Patars sąskaitose registruojant ūkines operacijas.

„SĄSKAITŲ KORESPONDENCIJŲ ŽINYNAS“:

- Daugiau nei **10 000** sąskaitų korespondencijų su paaiškinimais.
- Specialių buhalterinės apskaitos sąskaitų naudojimas apskaičiuojant mokesčius.

Kaina iki balandžio 15 d. – 122 € ~~187 €~~ (su PVM). Prekės kodas – SKŽ.

Susipažinti su žinynu galite www.paciolis.lt

Svarbus pagalbininkas!

Išmokys, kaip pagal įvairių teisės aktų reikalavimus teisingai tvarkyti visų įmonės veiklos barų apskaitą.

Dviejų tomų leidinys „BUHALTERINĖS APSKAITOS ŽINYNAS“.

Itin išsamiai ir labai aiškiai išnagrinėti visi svarbiausi buhalterinės apskaitos klausimai, pateikta daugybė praktinių pavyzdžių.

Kaina **iki balandžio 15 d. – 179 €** ~~275 €~~ (su PVM). Prekės kodas – BAŽ.

Susipažinti su žinynu galite www.paciolis.lt

Vertingas pagalbininkas!

Aprūpins visų reikalingų juridinių dokumentų šablonais: darbo ir komercinių sutarčių, vidinių įsakymų, potvarkių ir kitų įmonės veiklai reikalingų dokumentų.

„ĮMONĖS DOKUMENTAI:

sutartys, tvarkos, įsakymai, aktai, pateisinamieji dokumentai“

+ apie **100** reikalingiausių juridinių dokumentų šablonų!

Kaina **iki balandžio 15 d. – 128 €** ~~197 €~~ (su PVM). Prekės kodas – DP_ID3.

Mažiau nei **1,4 €** už dokumentą!

Susipažinti su darbo priemone galite www.paciolis.lt

Racionalus pagalbininkas!

Aprūpins visais reikalingais dokumentų šablonais.

Darbo priemonėje „BUHALTERINIAI DOKUMENTAI“ –

daugiau kaip **100** įvairių įmonių veiklai skirtų buhalterinių dokumentų pavyzdžių su jų naudojimo tvarkos paaiškinimais. Visų dokumentų **PILDOMI ŠABLONAI**.

Kaina **iki balandžio 15 d. – 95 €** ~~157 €~~ (su PVM). Prekės kodas – BUHD2.

Susipažinti su darbo priemone galite www.paciolis.lt

Ištikimas pagalbininkas kasdienai!

Kiekvienai buhalterijai – savaitraštis „BUHALTERIJA“!

Visuomet aprūpins Jus naujausia apskaitos ir mokesčių informacija kartu su praktiniais ekspertų patarimais, kurie padės teisingai ir lengvai atlikti sudėtingus buhalterinius darbus.

Susipažinti su savaitraščiu ir jo prenumeratos sąlygomis galite www.paciolis.lt

Unikalus pagalbininkas!

Išmokys apskaityti ir teikti vadovams informaciją apie įmonės vykdomas veiklas, projektus, produktus – jų išlaidas, savikainą ir pelningumą.

Unikalus išsamiausias dviejų tomų leidinys

„BUHALTERINĖ VADYBOS IR KAŠTŲ (menedžmento) APSKAITA“.

Kaina **iki balandžio 15 d. – 147 €** ~~245 €~~ (su PVM). Prekės kodas – VIKa.

Susipažinti su leidiniu galite www.paciolis.lt

Pagalbininkai vidinio reglamentavimo srityje!

Padės išspręsti visus dažnai painius ir neaiškius apskaitos bei mokesčių vidaus reglamentavimo klausimus.

Sėkmingai tvarkyti įmonės buhalterinę apskaitą ir apskaičiuoti mokesčius galima tik esant tvarkingam šių klausimų reglamentavimui pačioje įmonėje! Šių dalykų reikalauja teisės aktai, tikrina ir VMI.

„ĮMONĖS APSKAITOS IR MOKESČIŲ POLITIKA“

Daugiau nei **40** apskaitos ir mokesčių politikos šablonų!

Kaina **iki balandžio 15 d. – 175 €** ~~275 €~~ (su PVM). Prekės kodas – AMP7.

„Buhalterinės apskaitos reglamentavimas įmonėje.“

BŪTINOSIOS VIDAUS TVARKOS“

Daugiau nei **40** vidaus tvarkų ir kitų dokumentų šablonų!

Kaina **iki balandžio 15 d. – 113 €** ~~174 €~~ (su PVM). Prekės kodas – BVT.

Susipažinti su darbo priemone galite www.paciolis.lt

Pagalbininkas teisės aktų srityje!

Pateiks ne tik dabar galiojančią Jums reikalingų teisės aktų redakciją (tai gali daug kas), bet ir per paskutinius 5 metus atliktų pakeitimų redakcijas (tai galime tik mes) – VMI tikrina praeities laikotarpius!

DAUGYBĖ DARBUI PATOGIŲ FUNKCIJŲ! Galite rinktis:

• PAGRINDINIŲ SĄVADŲ KOMPLEKTĄ

7 sąvada: Apskaita; Pelno mokestis; Pridėtinės vertės mokestis; Gyventojų pajamų mokestis; Socialinis draudimas; i. Mokesčių administravimo sistema; Darbo santykiai ir darbo ginčai.

Komplekto 12 mėn. prenumeratos kaina

iki balandžio 15 d. – 114 € ~~175 €~~ (su PVM). Prekės kodas – ESP.

• PILNĄ SĄVADŲ KOMPLEKTĄ.

Jį sudaro daugiau nei **50** sąvadų.

Komplekto 12 mėn. prenumeratos kaina

iki balandžio 15 d. – 213 € ~~327 €~~ (su PVM). Prekės kodas – ES.

Susipažinti su elektroniais sąvadais galite www.paciolis.lt

MŪSŲ KONTAKTAI: tel. (8 5) 2700 636, el. p. info@paciolis.lt.

Norėdami įsigyti prekę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.

Mokėjimo nurodyme **BŪTINAI** įrašykite **PREKĖS KODĄ** (jie nurodyti prie kainų), **PRISTATYMO ADRESĄ, EL. PAŠTĄ ir TEL. NUMERĮ.**

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS DĖL 2023 METAIS GYVENTOJŲ GAUTŲ PALŪKANŲ
APMOKESTINIMO IR DEKLARAVIMO

2024-01-16 Nr. (18.18-31-1 Mr) R-183

Paaiškiname, kokia tvarka apmokestinamos ir deklaruojamos 2023 metais gyventojų gautos palūkanos.

1. Kai palūkanos gautos už suteiktas paskolas.

Pagal GPMĮ¹ nuostatas apskaičiuojant ir deklaruojant 2023 metais gautas palūkanas už suteiktas paskolas įmonėms ir (ar) gyventojams, šios pajamos apmokestinamos taikant GPMĮ 6 straipsnyje nustatytą 15 proc. pajamų mokesčio tarifą, o metinei pajamų ne iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių² daliai, viršijančiai 120 VDU³ dydžio sumą, taikomą apdraustųjų asmenų einamųjų metų VSD⁴ įmokų bazei skaičiuoti, taikomas 20 proc. pajamų mokesčio tarifas. GPMĮ šioms pajamoms nenustato **jokių lengvatų – apmokestinama nuo pirmo euro.**

Tuo atveju, kai nuolatinis Lietuvos gyventojas (toliau – nuolatinis gyventojas) palūkanas už suteiktą paskolą gauna iš kito nuolatinio gyventojų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką pajamos priskiriamos A klasės pajamoms, todėl pajamų mokestį apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į valstybės biudžetą privalo palūkanas išmokantis asmuo. Vadovaujantis GPMĮ 24 straipsniu, palūkanas išmokėjęs nuolatinis gyventojas, kaip mokestį išskaičiuojantis asmuo, privalo deklaruoti išmokėtas palūkanų sumas, išskaičiuotą ir sumokėtą pajamų mokestį, pateikdamas Mėnesinės pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijos GPM313 formą ir Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formą.

Nuolatinio gyventojų iš kitų šaltinių (pvz., iš Lietuvos įmonių ir iš užsienio) gautos palūkanos už suteiktą paskolą pagal pajamų mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamos B klasės pajamoms, todėl pajamų mokestį apskaičiuoti ir sumokėti privalo pats pajamų gavęs gyventojas, pateikdamas Pavyzdinę pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formą. Palūkanos deklaruojamos šios deklaracijos GPM311 priede GPM311E. Palūkanas išmokėjęs asmuo (Lietuvos įmonė), vadovaudamasis GPMĮ 24 straipsniu, privalo pateikti Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formą.

Nenuolatinio Lietuvos gyventojų (toliau – nenuolatinis gyventojas) gautos palūkanos už suteiktą paskolą pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamos A klasės pajamoms, todėl pajamų mokestį apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į valstybės biudžetą privalo palūkanas išmokantis asmuo. Vadovaujantis GPMĮ 24 straipsniu, palūkanas išmokėjęs asmuo, kaip mokestį išskaičiuojantis asmuo, privalo deklaruoti išmokėtas palūkanų sumas, išskaičiuotą ir sumokėtą pajamų mokestį, pateikdamas Mėnesinės pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijos GPM313 formą ir Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formą.

2. Kai palūkanos gautos už vartojimo kreditą, suteiktą per tarpusavio skolinimo platformą, ar už lėšas, suteiktas per sutelktinio finansavimo platformą.

Pagal GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 20² punkto nuostatas, 2023 metais gautų palūkanų už vartojimo kreditą, suteiktą per tarpusavio skolinimo platformą Lietuvos Respublikos vartojimo kredito

įstatyme ar atitinkamame Europos ekonominės erdvės valstybės įstatyme nustatyta tvarka, taip pat palūkanų už lėšas, suteiktas per sutelktinio finansavimo platformą 2020 m. spalio 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/1503 dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1129 ir Direktyva (ES) 2019/1937, ar atitinkamame Europos ekonominės erdvės valstybės įstatyme nustatyta tvarka, **suma, neviršijanti 500 eurų per mokestinį laikotarpį.**

Tokių pagal mokesčio mokėjimo tvarką B klasės neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamų palūkanų nuolatiniam gyventojui Pavyzdinėje pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formoje deklaruoti neprivalu.

Kai bendra 2023 metais gautų palūkanų suma viršija 500 eurų sumą, pajamų mokesčiu neapmokestinama 500 eurų suma, o ši dydį viršijanti suma apmokestinama taikant GPMĮ 6 straipsnyje nustatytą 15 proc. pajamų mokesčio tarifą. Metinei pajamų ne iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių⁵ daliai, viršijančiai 120 VDU dydžio sumą, taikoma apdraustųjų asmenų einamųjų metų VSD įmokų bazei skaičiuoti, taikomas 20 proc. pajamų mokesčio tarifas.

Tokiu atveju, vadovaujantis GPMĮ 27 straipsniu, pajamų mokestį apskaičiuoti ir sumokėti privalo pats pajamų gavęs nuolatinis gyventojas, pateikdamas Pavyzdinę pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formą. Palūkanos deklaruojamos šios deklaracijos GPM311 formos priede GPM311E.

Nenuolatinio gyventojų gautos tokios palūkanos pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamos A klasės pajamoms, todėl pajamų mokestį apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į valstybės biudžetą privalo palūkanas išmokantis asmuo. Vadovaujantis GPMĮ 24 straipsniu, palūkanas išmokėjęs asmuo, kaip mokestį išskaičiuojantis asmuo, privalo deklaruoti išmokėtas palūkanų sumas, išskaičiuotą ir sumokėtą pajamų mokestį, pateikdamas Mėnesinės pajamų mokesčio nuo A klasės pajamų deklaracijos GPM313 formą ir Metinės gyventojams išmokėtų įmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formą. Nenuolatinis gyventojas GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 20² punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata gali pasinaudoti mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, pateikdamas Nenuolatinio Lietuvos gyventojų metinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM314 formą.

3. Kai palūkanos gautos už ne nuosavybės vertybinius popierius ir už kredito įstaigose laikomus indėlius.

3.1. Pagal GPMĮ 17 straipsnio nuostatas, pajamų mokesčiu neapmokestinamos palūkanos, gautos už:

- **iki 2013 gruodžio 31 d. įsigytus** vienetų (tiek Lietuvos, tiek užsienio valstybių) ne nuosavybės vertybinius popierius⁶, jeigu šie ne nuosavybės vertybiniai popieriai pradėti išpirkti ne anksčiau kaip po 366 dienų nuo jų išleidimo dienos (GPMĮ 17 str. 1 d. 20¹ p.);
- **iki 2013 m. gruodžio 31 d. įsigytus** EEE⁷ valstybių vyriausybių, taip pat EEE valstybių politinių ar teritorijos administracinių padalinių vertybinius popierius (GPMĮ 17 str. 1 d. 21 p.);
- pagal **iki 2013 m. gruodžio 31 d. sudarytas** sutartis dėl EEE valstybėse už jų bankuose ar kitose kredito įstaigose laikomus indėlius (GPMĮ 17 str. 1 d. 22 p.).

Tokių pagal mokesčio mokėjimo tvarką B klasės neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamų palūkanų nuolatiniam Lietuvos gyventojui Pavyzdinėje pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formoje deklaruoti neprivalu.

3.2. Kai 3.1. punkte išvardyti ne nuosavybės vertybiniai popieriai įsigyti ir (ar) indėlių sutartys sudarytos nuo **2014-01-01**, nuolatinio Lietuvos gyventojų gautos palūkanos pajamų mokesčiu **neapmokestinamos**, kai **bendra** per mokestinį laikotarpį gauta **palūkanų suma už ne nuosavybės vertybinius popierius ir už indėlius neviršija 500 eurų** (GPMĮ 17 str. 1 d. 20 p.).

Pavyzdžiui,

gyventojas 2023 metais (nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31) gavo 50 eurų palūkanų už Lietuvos banke „X“ laikomą indėlį (indėlio sutartis sudaryta 2022-01-06), 320 eurų palūkanų už Lenkijos Vyriausybės obligacijas (obligacijos išsigytos 2022-03-10) ir 130 eurų palūkanų už UAB „Y“ obligacijas (obligacijos išsigytos 2021-02-02; vienetas – gyventojų darbdavys; mokamos palūkanos nėra didesnės nei kitiems tų pačių obligacijų turėtojams mokamos palūkanos). Iš viso 2023 metais gyventojas gavo 500 eurų palūkanų. Kadangi ši suma neviršija įstatyme nustatyto dydžio, ne nuosavybės vertybiniai popieriai išsigyti ir indėlio sutartis sudaryta nuo 2014-01-01, visa gautų pajamų suma gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinama.

Tokių pagal mokesčio mokėjimo tvarką B klasės neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamų palūkanų sumos, neviršijančios 500 eurų per 2023 metus, nuolatiniam gyventojui Pavyzdinėje pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formoje deklaruoti neprivalu.

Kai bendra 2023 metais gautų palūkanų suma už ne nuosavybės vertybinius popierius ir už indėlius viršija 500 eurų sumą, pajamų mokesčiu neapmokestinama 500 eurų, o šį dydį viršijanti suma apmokestinama taikant GPMĮ 6 straipsnyje nustatytą 15 proc. pajamų mokesčio tarifą. Metinei pajamų ne iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių⁸ daliai, viršijančiai 120 VDU dydžio sumą, taikomą apdraustųjų asmenų einamųjų metų VSD įmokų bazei skaičiuoti, taikomas 20 proc. pajamų mokesčio tarifas.

Tokiu atveju gyventojui privalu pateikti Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formą ir gautas palūkanas deklaruoti šios deklaracijos GPM311 formos priede GPM311E.

Pažymėtina, kad nenuolatinis gyventojas GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 20 punkte nustatyta pajamų mokesčio lengvata palūkanoms už ne nuosavybės vertybinius popierius ir už kredito įstaigose laikomus indėlius gali pasinaudoti mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, pateikdamas Nenuolatinio Lietuvos gyventojų metinę pajamų mokesčio deklaracijos GPM314 formą. Nenuolatinis gyventojas gautos palūkanos už Vyriausybės ne nuosavybės vertybinius popierius nėra pajamų mokesčio objektas (GPMĮ 5 str. 4 d. 1 punktas).

Visos šiame rašte išdėstytos GPMĮ 17 straipsnyje nustatytos mokesčio lengvatos netaikomos, jeigu atitinkamos pajamos gautos iš užsienio vienetų, įregistruotų ar kitaip organizuotų tikslinėse teritorijose. Tikslinių teritorijų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“.

¹ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

² Išskyrus tantjemas, autorinius atlyginimus iš darbdavio, mažosios bendrijos vadovų (ne narių) pajamas, pajamas iš paskirstytojo pelno, individualios veiklos pajamas (pagal pažymą ir (ar) verslo liudijimą), pajamas už parduotas atliekas.

³ Vidutinis šalies darbo užmokestis.

⁴ Valstybinis socialinis draudimas.

⁵ Išskyrus tantjemas, autorinius atlyginimus iš darbdavio, MB vadovų (ne MB narių) pajamas, pajamas iš paskirstytojo pelno, individualios veiklos pajamas (pagal pažymą ir (ar) verslo liudijimą), pajamas už parduotas atliekas.

⁶ Išskyrus atvejus, kai ne nuosavybės vertybiniai popieriai išleisti darbdavio ir jis darbuotojams moka didesnes palūkanas negu kitiems šių vertybinių popierių turėtojams.

⁷ Europos ekonominė erdvė.

⁸ Išskyrus tantjemas, autorinius atlyginimus iš darbdavio, MB vadovų (ne MB narių) pajamas, pajamas iš paskirstytojo pelno, individualios veiklos pajamas (pagal pažymą ir (ar) verslo liudijimą), pajamas už parduotas atliekas).

Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga

Per savaitę paskelbti **78** nauji teisės aktai, **7** iš jų aktualūs buhalteriams.

Čia pateiktas tik pakeitimų sąrašas.

Visus teisės aktų pakeitimus su jų paaiškinimais rasite

„MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKYJE“.

Prenumeruokite ir viską turėsite.

Štai keletas teisės aktų pakeitimų apžvalga: ↓

➔ MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo **„Dėl Sprendimo pripažinti mokestinę prievolę pasibaigusia FR0757 formos patvirtinimo“** (2004 07 08 Nr. VA-129) naujausias pakeitimas 2024 02 19 Nr. VA-17

Nauja redakcija išdėstoma Sprendimo pripažinti mokestinę prievolę pasibaigusia FR0757 forma.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. vasario 20 d.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo **„Dėl formų FR0592, FR1130, FR1131, FR1132, FR1133, FR1134, FR1135 ir FR1136 patvirtinimo“** (2003 11 24 Nr. V-303) naujausias pakeitimas 2024 02 19 Nr. VA-18

Nauja redakcija išdėstomos: Sprendimo nustatyti turto priverstinę hipoteką / įkeitimą FR0592 forma, Sprendimo pakeisti sprendimą nustatyti turto priverstinę hipoteką (įkeitimą) FR1130 forma, Sprendimo pripažinti netekusiu galios sprendimą nustatyti turto priverstinę hipoteką (įkeitimą) FR1131 forma, Sprendimo išieškoti mokestinę nepriemoką, užtikrintą priverstine hipoteka (įkeitimu), iš įkeisto turto

FR1132 forma, Sprendimo pakeisti sprendimą išieškoti mokestinę nepriemoką, užtikrintą priverstine hipoteka (įkeitimu), iš įkeisto turto FR1133 forma, Sprendimo sustabdyti sprendimo (jo dalies) išieškoti mokestinę nepriemoką, užtikrintą priverstine hipoteka (įkeitimu), iš įkeisto turto vykdymą FR1134 forma, Sprendimo pripažinti netekusiu galios sprendimą išieškoti mokestinę nepriemoką, užtikrintą priverstine hipoteka (įkeitimu), iš įkeisto turto FR1135 forma ir Sprendimo atnaujinti sprendimo (jo dalies) išieškoti mokestinę nepriemoką, užtikrintą priverstine hipoteka (įkeitimu), iš įkeisto turto vykdymą FR1136 forma.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. vasario 20 d.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo **„Dėl Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų įgyvendinti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“** (2015 11 25 Nr. VA-102) naujausias pakeitimas 2024 02 20 Nr. VA-19

Keičiamos Informacijos, būtinos tarptautiniams bendradarbiavimo įsipareigojimams dėl automatinių informacijos apie finansines sąskaitas mainų įgyvendinti, pateikimo taisyklės, kurių 46 punkte nustatoma informacijos apie

praneštinai sąskaitas pateikimo finansų įstaigai tvarka, keičiami kai kurie 8 priedo „Jurisdikcijos, apie kurias reikia pranešti“ ir 9 priedo „Dalyvaujančios jurisdikcijos“ punktai.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. vasario 21 d.

AKCIZAI

Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo (2010 04 01 Nr. XI-722, 2004 01 29 Nr. IX-1987 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 02 15 Nr. XIV-2473

Nuo 2024 m. vasario 21 d. keičiasi Akcizų

įstatymo 37 straipsnio 3 dalis, kurioje nustatoma akcizų lengvata gazoliams, skirtiems naudoti žemės ūkio veiksiai ir akvakultūros ar verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiksiai. Taip pat keičiamas 39 straipsnis „Naftos dujoms ir dujinams angliavandeniliams (išskyrus gamtines dujas) taikomi akcizų tarifai“, yra ir kitų pakeitimų.

Įstatymas įsigaliojo 2024 m. vasario 21 d.

Kai kurie keitimai įsigaliojo 2024 m. kovo 1 d.

SAVAITINIS ELEKTRONINIS LEIDINYS

MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKIS

ĮSTATYMAI. NUTARIMAI. ĮSAKYMAI. VMI KOMENTARAI

Visų buhalteriams aktualių teisės aktų pakeitimų išsamią apžvalgą ir pačius pakeistus reglamentus rasite elektroniniame leidinyje „MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKIS“.

Atnaujintas naujienlaiškis siunčiamas kiekvieną trečiadienį.

NAUJIENLAIŠKIO 12 mėnesių prenumeratos kaina – 49 € (su PVM).

Tai tik 13,5 centų per dieną – ir VISUS METUS BŪSITE RAMŪS!

Kreipkitės tel. (8 5) 270 0636, el. paštu savadai@paciolis.lt arba www.paciolis.lt

Brangiausi daiktai

1 300 000 dolerių už mobilųjį telefoną. Dizainerio Piterio Elisono mobiliojo telefono *Diamond Crypto Smartphone* korpusas padarytas iš platinos, raudonojo aukso ir 80 briliantų. 50 akmenukų išsidėstę korpuso šonuose, tarp jų – 10 retų mėlynujų briliantų, o navigacijos mygtukas papuoštas 28 akmenukais.

Lietuvos bankas parengė smulkiajam verslui skirtą informaciją apie **ATSISKAITYMŲ PRIĖMIMO NEGRYNAISIAIS PINIGAIS GALIMYBES**

Vartotojų galimybės pasirinkti jiems priimtina atsiskaitymo būdą gerėja, tačiau dalis gyventojų vis dar susiduria su atvejais, kai prekybos vietoje negali atsiskaityti norimu būdu.

Be grynųjų pinigų, atsiskaitymai dažnai priimami ir mokėjimo kortelėmis. Tiesa, atsiskaitymų negrynaisiais pinigais yra gerokai įvairresnių: pavyzdžiui, mokėjimai atliekami momentiniu pavedimu į sąskaitą pagal mokėjimo sąskaitos, telefono numerį arba pagal apmokėjimo nuorodą.

Lietuvos banko tyrimų duomenimis, kuo daugiau skirtingų atsiskaitymo būdų verslas taiko, tuo didesni jo pardavimai ir mažiau prarastų

pirkėjų. Siekdamas smulkiajam verslui palengvinti pasirinkimus, kaip priimti atsiskaitymus negrynaisiais pinigais, Lietuvos bankas parengė **susistemintą informaciją apie populiariausius mokėjimų negrynaisiais pinigais priėmimo būdus.**

Atsiskaitymų priėmimo elektroniniu būdu pranašumų yra ne vienas. Tai patogus, pigus ir greitas būdas, kuriuo visada gaunama tiksli suma. Be to, nėra rizikos gauti padirbtus banknotus. Atsiskaitant negrynaisiais pinigais sutaupoma laiko ir grynųjų pinigų tvarkymo išlaidų.

Lietuvos banko užsakymu atlikta reprezentatyvi apklausa rodo, kad 2023 m., negalėdami atsiskaityti jiems priimtinu būdu, prekės nenusipirko 5 proc. visų apklaustųjų, o verslas iš kiekvieno prarasto pirkėjo vidutiniškai negavo 20 eurų pajamų.

Atsiskaitymų negrynaisiais pinigais priėmimo smulkiajam versle galimybės

Mokėjimo kortele

Jas turi dauguma Lietuvos gyventojų ir užsienio svečių

Programėle
mobiliajame
telefone

Populiariausi būdai priimti
atsiskaitymus kortele:

Skaitytuvu, susietu su
mobiliuoju telefonu

Nešiojamu skaitytuvu

Stacionariu skaitytuvu prie kasos aparato

Pavedimu į sąskaitą

Patogu teikiant paslaugas, atsiskaitant su verslu arba priimant didesnes vertės mokėjimus

Pagal mokėjimo sąskaitos numerį (tarp fizinių arba juridinių asmenų)

Pagal telefono numerį (tarp fizinių asmenų)

Pagal apmokėjimo nuorodą (tarp fizinių asmenų)

Kiek kainuoja priimti atsiskaitymus negrynaisiais pinigais?*

Kortele

- Kortelių skaitytuvo nuoma ~6–21 Eur/mėn. Kortelių skaitytuvas telefone nemokamai.
- Mokestis už kiekvieną atsiskaitymą ~1–2 ct
- Mokestis nuo atsiskaitymo vertės ~0,8–0,99 proc.

Pavedimu į sąskaitą

Pavedimu gautų lėšų įskaitymas į sąskaitą įmonei paprastai papildomai nekainuoja.

Pavyzdys: jeigu verslas per mėnesį priima 20 mokėjimų kortele po 50 Eur (iš viso gauna 1 000 Eur pajamų), atsiskaitymų kortele priėmimas (priklausomai nuo paslaugos teikėjo) per mėnesį gali kainuoti nuo 10,3 Eur (įsidiegus programėlę į savo mobilųjį telefoną) iki 31,3 Eur (įsirengus kilnojamąjį kortelių skaitytuvą).

Jeigu šis verslas nepriimtų atsiskaitymų negrynaisiais pinigais ir bent vienas pirkėjas dėl to nepirktų prekės, būtų prarasta 50 Eur pajamų!

* Remiantis viešai prieinamais Lietuvoje veikiančių bankų 2024 m. 1 ketv. duomenimis.

ATSISKAITYMŲ PRIĖMIMO ELEKTRONINIŲ BŪDU PRIVALUMAI

Greitas ir patogus atsiskaitymas – visada gausite tikslią sumą

- **Saugumas** – sąskaitoje esančias lėšas sunkiau pavogti, dingsta padirbtų banknotų rizika
- **Taupomas laikas ir grynųjų pinigų tvarkymo išlaidos**
- Lėšų įskaitymas į mokėjimo sąskaitą paprastai **nekainuoja**
- Parduosite ir tiems pirkėjams, kurie **neturi reikiamos sumos grynaisiais pinigais**

Svarbu

Įsidiegus kortelių skaitytuvą, bent dalį į kasą surinktų **grynųjų pinigų** galima **išmokėti** jų pageidaujantiems pirkėjams kartu **su pirkinium** (angl. *cash-back* paslauga):

- Paslauga paprastai **nemokama** verslui ir pirkėjams
- Pirkėjui grynaisiais išmokėtų **pinigų suma greitai bus įskaityta į Jūsų verslo sąskaitą**
- **Sumažinsite** grynųjų pinigų tvarkymo **kaštus**
- **Pritrauksite** daugiau **pirkėjų**

Mokėjimo paslaugas teikia Lietuvoje veikiantys bankai, kredito unijos ir elektroninių pinigų įstaigos. Jų sąrašą galima rasti **Lietuvos banko interneto svetainėje**. Rekomenduojame atidžiai palyginti įvairių mokėjimo paslaugų teikėjų siūlomas kainas, išsirinkti geriausiai Jūsų poreikius atitinkantį pasiūlymą, o atskiras finansines paslaugas pirkti nebūtinai iš vieno mokėjimo paslaugų teikėjo.

Lietuvos banko inf.

Parenkite 2023 metų finansines ataskaitas teisingai, greitai ir lengvai! Jums padės kasmet atnaujinama ir papildoma UNIKALI DARBO PRIEMONĖ

„2023 m. FINANSINĖS ATASKAITOS: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas“

Darbo priemonėje rasite:

- 2023 m. finansinių ataskaitų rengimo ypatumus, teisės aktų pakeitimų apžvalgą;
- išsamų VAS reikalaujamų metų pabaigoje atliktinų koregavimų sąrašą su praktiniais pavyzdžiais;
- aptartus visų rūšių finansinių ataskaitų rinkinius, skirtus labai mažoms, mažoms, vidutinėms ir didelėms įmonėms;
- išsamiai išnagrinėtą kiekvieną finansinių ataskaitų straipsnį, aptartus VAS numatytus alternatyvius apskaitos būdus bei jų įtaką įmonės finansiniams rodikliams;
- pakitusius bendrovės metinio pranešimo rengimo reikalavimus;
- finansinių ataskaitų auditą, tvirtinimą ir saugojimą, atsakomybę už finansinių ataskaitų rinkinio parengimą.

Kartu pateikiama papildoma naudinga medžiaga (naudojant MS Word ir MS Excel programas, parengta apie 30 dokumentų, kuriuos galėsite atsisiųsti į savo kompiuterį):

• naujausios pildomos metinių **finansinių ataskaitų** pavyzdinės formos su įdiegta skaičiavimo funkcija; • **atnaujinti išsamūs** aiškinamojo rašto rengimo klausimynai ir jų pavyzdinės pildomos formos; • metinio pranešimo parengimo klausimynas ir **pavyzdinė pildoma forma**; • pildomos įsakymų dėl apskaitos politikos patvirtinimo ir apskaitos **politikos pakeitimo formos**; • kitų reikalingų dokumentų šablonai.

Specialus pasiūlymas savitiraščio „BUHALTERIJA“ prenumeratoriams
Darbo priemonės kaina tik Jums **iki kovo 15 d. – 37 € 54 €** (su PVM).

Norėdami įsigyti darbo priemonę, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą FAPDK23, pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą.**

Klausimų daugiau nei atsakymų:

kaip įmonėms pasirengti rudenį įsigaliosiančiai **INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGUMO** direktyvai

Nauja ES direktyva jau po aštuonių mėnesių įpareigos tūkstančius Lietuvos įmonių iš esmės sustiprinti kibernetinio saugumo lygį. Verslui neramu ne tik dėl už pažeidimus gresiančių milijoninių baudų – kur kas labiau gąsdina naujosios tvarkos neapibrėžtumas. Kol kas direktyva ne tik neperkelta į Lietuvos teisinę sistemą, bet ir nenumato tikslų jos vykdymo priemonių.

Praėjusių metų pradžioje ES priėmė sugriežtintą Tinklų ir informacinių sistemų saugumo direktyvą (TIS2, angl. *Network and Information Security Directive*), kuria siekiama užtikrinti valstybei svarbiuose sektoriuose veikiančių įmonių veiklos tęstinumą. Atnaujintas reguliavimas išplečia sąrašą sektorių, kuriuose dirbančioms įmonėms taikomi griežtesni kibernetinio saugumo reikalavimai, o **už jų nesilaikymą taikomos didelės finansinės sankcijos ir netgi asmeninė bendrovės vadovo atsakomybė.**

„Su TIS2 susiję teisės aktai Lietuvoje privalo būti parengti iki šių metų spalio 17 d., o įsigalioji turėtų jau kitą dieną – spalio 18-ąją. Kadangi kiekvienai įmonei teks priimti individualizuotas kibernetinio saugumo reformas, akivaizdu, kad per vieną naktį tam pasiruošti neįmanoma. Laimė, **dauguma reikalavimų bus sukurti pagal dabar galiojantį ISO 27001 standartą.** Įmonės, į minėtą standartą įsigilinusios jau dabar, identifikavusios rizikas ir

pasirengusios tinkamus dokumentus, TIS2 galės pasitikti kur kas mažesnėmis išlaidomis“, – išvalgomis dalijasi „Telia“ verslo klientų vadovas Daniel Karpovič.

„Praslysti“ nepavyks

Valstybės institucijų duomenimis, Lietuvoje TIS2 reguliavimo laikytis turinčių įmonių skaičius gali siekti net 22 tūkstančius. Naujieji ES reikalavimai galios energetikos, transporto, bankininkystės, finansų rinkos infrastruktūros, sveikatos priežiūros, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, skaitmeninės infrastruktūros, viešojo administravimo, kosmoso, maisto produktų gamybos, perdirbimo ir platinimo srityse veikiančioms įmonėms.

Tiesa, TIS2 gali tekti taikyti ir bendrovėms, kurios atitiks du kriterijus: **darbuotojų skaičius viršys 50, o įmonės apyvarta arba turtas – 10 mln. eurų.** Griežtesnės kibernetinės drausmės

tokiu atveju turės laikytis informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paslaugų, pašto ir kurjerių, atliekų tvarkymo, cheminių medžiagų gamybos ir platinimo, skaitmeninių paslaugų, įskaitant e. prekybos, mokslinių tyrimų ir apibrėžtose gamybos srityse veikiančios įmonės.

„Dauguma įmonių mano, kad pakaks įsigyti kokį nors virtualų įrankį ar pasisamdyti specialistą. Deja, TIS2 nėra tik antivirusinių ar saugių slaptažodžių naudojimas. Direktyva įpareigoja kompleksškai saugotis kibernetinių grėsmių, mokyti darbuotojus, parengti veiksmų planą įvykus išpuoliui ir gebėti apie jį tinkamai informuoti valstybės institucijas. Tam reikia mažiausiai kelių mėnesių“, – akcentuoja D. Karpovič.

Raktas į TIS2 – ISO 27001 standartas

Nepaisant reformų masto, TIS2 nurodomos tik bendros gairės valstybėms narėms, o konkrečius reikalavimus ir reglamentavimą pavesta nustatyti norminiuose Lietuvos teisės aktuose. Tik kai pastarieji bus parengti, taps aišku, ką tiksliai turės atlikti ir atitikti kiekvienas juridinis asmuo, kuris turės pritaikyti TIS2 reguliavimą. Panašu, kad šie **teisiniai dokumentai bus patvirtinti anksčiausiai iki vasaros pradžios**, tad jų laukiantieji baiminasi „sudeginti“ nemažai pasirengimui panaudoti galimo laiko.

„Prireikus sukurti itin universalų reguliavimą ir dar per tokį gana trumpą laikotarpį, teisėkūros atstovai, užuot bandę „išradinėti dviratį“, linkę pasirinkti rinkoje plačiai taikomą standartą ir jį adaptuoti. Šiuo atveju TIS2 reikalavimų pagrindu Lietuvoje turėtų tapti ISO 27001 standartas, kuris, ekspertų duomenimis, tenkina apie

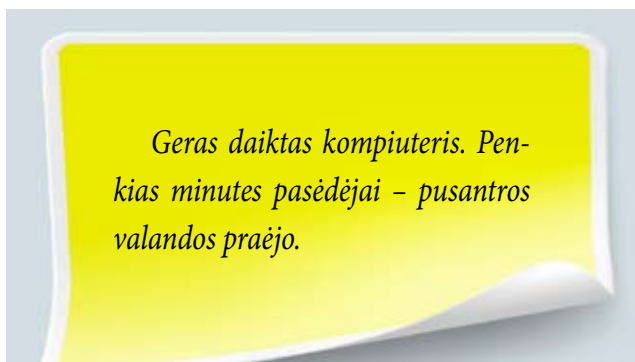
70 proc. naujosios ES direktyvos gairių. Kitaip tariant, įmonėje įdiegus šį standartą, didžiąjai daliai TIS2 reformų bus pasiruošta ir to nebereikės daryti paskubomis“, – aiškina „Telia“ padalinio vadovas.

ISO 27001 atitinka TIS2 gaires dėl reikalavimų įsivertinti informacijos saugumo riziką, identifikuoti silpnąsias grandis, kuriomis ji gali būti atskleista. Pagal tai įmonė įpareigojama įgyvendinti išsamias saugumo priemones.

Tinkama politika

„Telia“ ekspertas dėmesį pataria sutelkti ne tik į saugumo priemones, bet ir į tinkamą vidinę IT saugumo politiką. Direktyvos kūrėjai supranta, kad net ir visos įmanomos apsaugos ne visiškai apsaugo nuo kibernetinių incidentų, todėl akcentuoja įmonių gebėjimus anksti pastebėti išilaužimą ir pasirengti kuo greičiau atkurti veiklą.

„Įmonėms patartina pradėti nuo esamos kritinės infrastruktūros inventorizacijos: reikėtų pasitvirtinti tvarką, kaip bus valdomi kibernetiniai incidentai ir kaip po jų bus tęsiama veikla. Taip pat labai svarbu neužkrauti visko vien tik IT skyriui, nes įmonių vadovai privalės patvirtinti kibernetinio saugumo rizikų valdymo priemones, turės reguliariai dalyvauti su kibernetiniu saugumu susijusiuose mokymuose ir pasirūpinti, kad reikiamų žinių įgytų jų darbuotojai“, – pataria D. Karpovič.

Viskas apie IŠMOKAS ir SOCIALINES PASLAUGAS

Įvairiais gyvenimo atvejais valstybė teikia šalies gyventojams socialinę paramą ir socialines paslaugas. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija primena, kad visą naujausią informaciją galima rasti vienoje vietoje – informacinėje svetainėje www.kasmanpriklauso.lt.

Svetainėje pateikiama informacija aktuali visiems žmonėms: auginantiems vaikus, nusprendusiems įvaikinti ar globoti, netekusiems darbo ar patiriantiems finansinių sunkumų, susirgusiems ar slaugantiems šeimos narių, norintiems įsigyti ar išsinuomoti pirmąjį būstą, sulaukus senatvės ar netekus artimo žmogaus.

Auginantys vaikus tinklalapyje ras informacijos apie motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros išmokas, jų dydžius ir mokėjimo tvarką, vienkartinę išmoką gimus vaikui, vaiko pinigus, nemokamą mokinių maitinimą ir paramą mokinio reikmenims, Šeimos kortelę. Nusprendę įvaikinti ar globoti vaiką, sužinos apie jiems priklausančias išmokas, pilnametystės sulaukę globojami vaikai – apie vienkartinę išmoką įsikurti.

Vaikus auginančios šeimos taip pat sužinos, kokiomis šeimą stiprinančiomis paslaugomis gali pasinaudoti: pasirengimo šeimai ir tėvystės įgūdžių ugdymo, psichosocialinės pagalbos, šeimos mediacijos, vaikų dienos socialinės priežiūros ir kitos paslaugos teikiamos visose šalies savivaldybėse. Teisę gauti bazinio paketo paslaugų turi bet kuri Lietuvos šeima.

Slaugantys ar prižiūrintys artimąjį ras informacijos apie ligos išmokas ir jos dydžius, dirbantieji, taip pat ir savarankiškai, – apie jiems priklausančias socialines garantijas susirgus.

Šalies gyventojai sužinos, kokiais atvejais jiems priklauso išmoka slaugant sergantį šeimos narį, kokios išmokos ir kompensacijos priklauso nustačius profesinę ligą ar įvykus nelaimingam atsitikimui darbe.

Be to, rasite **informacijos ir apie socialines paslaugas**: sužinosite, kad gali būti suteiktos ne tik bendrosios socialinės paslaugos, tokios kaip informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, bet, esant poreikiui, ir specialiosios paslaugos, pavyzdžiui, organizuojamas transportas, teikiama pagalba maistu, drabužiais. Jeigu sunku suderinti darbinius ir asmeninius interesus su artimojo priežiūra, galima prašyti daugiau pagalbos – periodiškai teikiamų socialinių paslaugų į namus ar socialinių paslaugų įstaigoje, taip pat – laikino atokvėpio paslaugos. Rasite informacijos, kur gauti emocinės psichologinės pagalbos.

Senjorai, apsikanę interneto svetainėje, sužinos apie visas pensijų rūšis ir jų dydžius: senatvės pensiją, išankstinę senatvės pensiją, našlių, vienišo asmens, netekto darbingumo, valstybinės, šalpos pensijas, priemokas mažiausių pensijų gavėjams. Gyventojai taip pat ras informacijos apie jiems priklausančias kompensacijas už būsto šildymą, karštą ir geriamąjį vandenį ir pan. Be to, pateikta informacija apie vyresnio amžiaus

žmonėms teikiamas socialines paslaugas: ar už jas reikia mokėti ir kiek, kur kreiptis. Rasite informacijos, kaip nustatomas socialinių paslaugų poreikis.

Žmonės su negalia sužinos apie jiems priklausančias pinigines išmokas: šalpos neįgalumo pensiją, socialinio draudimo neįgalumo pensiją, slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslines kompensacijas, automobilio, būsto ar gyvenamosios aplinkos pritaikymui skiriamas kompensacijas ir lengvatas, finansinę paramą negalia turintiems studentams. Svetainėje pateikta apibendrinta informacija apie bendrąsias ir specialiąsias paslaugas, kurias žmonės su negalia gali gauti savo namuose, įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose ar bendruomenėje.

Darbo netekę šalies gyventojai sužinos, kokiais atvejais priklauso ilgalaikio darbo išmoka, kas turi teisę gauti nedarbo socialinio draudimo išmoką. Taip pat yra informacijos apie valstybės paramą naujai kvalifikacijai įgyti, kvalifikacijai tobulinti ar naujoms kompetencijoms įgyti, sužinosite apie galimybes įsteigti darbo vietą sau, kokias nemokamas darbo rinkos paslaugas galima gauti Užimtumo tarnyboje. Taip pat yra informacijos apie galimybes mokytis ar studijuoti, apsilankę tinklalapyje lengviau apsispręsite dėl profesijos įgijimo ar persikvalifikavimo, sužinosite apie užimtumo rėmimo priemones ir dalyvavimo jose sąlygas.

Finansinių sunkumų patiriantys šalies gyventojai ras informacijos apie pinigine socialinę paramą, socialinės pašalpos dydžius, sužinos, kokius kriterijus privalu atitikti norint gauti būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas, kada priklauso papildoma išmoka prie vaiko pinigų, nemokamas maitinimas vaikams, kompensacija už būsto nuomą ar valstybės parama jaunai šeimai, ketinančiai išigyti pirmąjį būstą.

Netekę artimo žmogaus sužinos apie laidojimo pašalpą, našlių ar našlaičių pensijas, draudimo išmokas mirus apdraustajam, paramą mirusiojo palaikams iš užsienio parvežti, ras atsakymus, kur kreiptis dėl šių išmokų.

Apie visa tai ir dar daugiau skaitykite www.kasmanpriklauso.lt.

Parengta pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inf.

„2023 m. FINANSINĖ IR MOKESTINĖ ATSKAITOMYBĖ – rengimo pokyčiai, specialistų rekomendacijos, dažnos klaidos. Kiti buhalteriams aktualūs klausimai“

Darbastogės Lietuvoje – populiarėjanti tendencija, suteikianti galimybę keisti įprastą darbo aplinką, skatinant motyvaciją ir kūrybiškumą. VMI atkreipia dėmesį, kad darbastogės nelaikomos komandiruote – jos prilyginamos nuotoliniam darbui. Tai gali lemti papildomą apmokestinimą.

Konsultantė ekspertė **Marina GUPTOR**

Kviečiame į 70-ąjį didįjį „Pačiolio“ seminarą, kuriame išsamiai bus nagrinėjami buhalteriams aktualūs klausimai.

Seminaras vyks visoje Lietuvoje nuo kovo 6 d.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

Nepasiturinčius šalies gyventojus pasieks SOCIALINĖS KORTELĖS

Šiais metais įsigaliojo nauja paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo tvarka – vietoj anksčiau dalintų ilgo galiojimo maisto produktų ir higienos prekių paketų gavę socialines korteles, žmonės patys spęs, kokius produktus ir kokias prekes įsigyti pasirinktoje parduotuvėje ar prekybos tinkle.

„Bene pirmieji Europoje įdiegėme visos šalies mastu veiksiantį sprendimą. Nepasiturintiems gyventojams neberekės stovėti eilėse ir laukti pagal grafikus dalijamų produktų – žmonės galės laisvai naudoti pinigus kortelėje ir patys spęs, ką norėtų įsigyti jų pasirinktame prekybos tinkle“, – pabrėžia socialinės apsaugos ir darbo ministrė Monika Navickienė.

Prie socialinių kortelių iniciatyvos šiuo metu yra prisijungę dešimt tiekėjų: dalis UAB „Aibė“ aljanso parduotuvių, UAB „Grūstė“, UAB „Gulbelė“, UAB „IKI Lietuva“, UAB „Indritus“, Kaišiadorių vartotojų kooperatyvas, UAB „Koops mažmena“, UAB „Lidl Lietuva“, UAB „MAXIMA LT“, UAB „RIMI Lietuva“.

Savivaldybės, kuriose korteles paramos gavėjams perduos savivaldybės administracijos Socialinių paramos skyrių arba vietos seniūnijų darbuotojai: Akmenės rajono savivaldybės administracija, Anykščių rajono savivaldybės administracija, Birštono savivaldybės administracija, Elektrėnų savivaldybės administracija, Joniškio rajono savivaldybės administracija, Kauno miesto savivaldybės administracija, Kelmės rajono savivaldybės administracija, Kėdainių rajono savivaldybės administracija, Kretingos rajono savivaldybės administracija, Mažeikių rajono savivaldybės administracija, Molėtų rajono savivaldybės administracija, Neringos savivaldybės administracija, Pagėgių savivaldybės administracija, Pakruojo rajono

savivaldybės administracija, Prienų rajono savivaldybės administracija, Radviliškio rajono savivaldybės administracija, Raseinių rajono savivaldybės administracija, Rietavo savivaldybės administracija, Rokiškio rajono savivaldybės administracija, Skuodo rajono savivaldybės administracija, Šalčininkų rajono savivaldybės administracija, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, Šilalės rajono savivaldybės administracija, Telšių rajono savivaldybės administracija, Trakų rajono savivaldybės administracija, Utenos rajono savivaldybės administracija ir Vilniaus rajono savivaldybės administracija. Minėtų savivaldybių administracijos arba seniūnijų atsakingi darbuotojai informuos, kada ir kur atsiimti kortelę.

Visose kitose savivaldybėse korteles paramos gavėjams perduos „Maisto bankas“. Paramos gavėjai gaus žinutę telefonu, kada ir kur pasiimti kortelę.

Lėšas į socialines korteles planuojama pervesti 4 kartus per metus: kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėnesių viduryje. **Naudoti lėšas galima nuo jų gavimo momento iki ateinančių kalendorinių metų kovo 14 d. imtinai.**

SVARBU!

Pirmojo ketvirčio lėšų pervedimas dar vyks ir balandžio mėnesį. Pagal visus vėliau pateiktus ir teigiamai įvertintus prašymus lėšos į socialines korteles bus pervestos ateinančiais ketvirčiais.

Daugiau informacijos apie socialines korteles – www.priimk.lt.

Parama į socialines korteles skiriama iš Materialinio nepritekliaus mažinimo programos lėšų.

Parengta pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inf.

Dažniausios klaidos vartojant MAISTO PAPILDUS

Vaistininkai pastebi, kad dažnai gyventojai maisto papildus renkasi atsakingai ir tikslingai, tačiau pasitaiko ir tokių, kurie neteisingai supranta maisto papildų paskirtį, nepasidomi jų vartojimo ypatumais arba griežtai atsisako vartoti net tada, kai juos paskiria gydytojai.

Pasak „Gintarinės vaistinės“ vaistininkės Kristinos Šnirpūnienės, **maisto papildais laikomi vitaminai, mineralai, tokie kaip kalcis, magnis ir kiti, taip pat mikroelementai**, pavyzdžiui, cinkas ar selenas, įvairių vaistinių augalų, grybų ekstraktai, kitos biologiškai aktyvios medžiagos – fermentai, hormonai, įvairūs šių medžiagų deriniai.

„Žmonėms, kurie rūpinasi savo sveikata, kyla klausimas, ar maisto papildai gali padėti ir kuriuos rinktis. Pacientai į vaistinę dažniausiai arba ateina jau turėdami gydytojo rekomendacijas dėl papildų, arba konsultuojasi, kas jiems galėtų padėti ir ar apskritai papildus vartoti. Pasitarti šiuo klausimu gyventojai skambina ir visą parą veikiančiu vaistinės konsultacijų sveikatos klausimais telefonu. Labai gerai, kad žmonės rūpinasi atsakingu ir racionaliu maisto papildų vartojimu, nes klaidingi pasirinkimai gali pakenkti sveikatai“, – komentuoja K. Šnirpūnienė.

Maisto papildas – ne vaistas

Pasak vaistininkės, dažnai klaidingai manoma, kad maisto papildai gali būti tolygi alternatyva vaistams. Iš tiesų **maisto papildai skirti profilaktikai, organizmo stiprinimui po persirgtų ligų**, tačiau jie tikrai nėra skirti ligoms gydyti.

„Sykį į vaistinę atėjusi pagyvenusi moteris paprašė papildų sąnariams. Pasikalbėjus paaiškėjo, kad jai diagnozuota jau pažengusi kelio sąnario artrozė, sąnarys beveik sudilęs, gydytojai siūlo jį keisti, bet moteris labai bijo, todėl tikisi, kad geriant maisto papildus pavyks išgyti be operacijos. Deja, maisto papildas šiuo atveju nepadės, o operacijos nukėlimas tik pablogins savijautą“, – aiškina K. Šnirpūnienė.

Pasak vaistininkės, neįmanoma maisto papildais išgydyti mėšlungio, kurį sukelia stuburo išvarža, ar bakterinio šlapimo pūslės uždegimo, kurį reikia gydyti antibiotikais. Dar blogiau, kai žmonės atsisako vaistais gydytis onkologines ligas ir imasi savigydos maisto papildais.

Kartais maisto papildą galima vartoti vietoj vaisto, tačiau tada būtina atitinkamai parinkti jo dozę. „Pavyzdžiui, žmogui nustatytas vitamino D trūkumas, gydytojas paskyrė jam kartą per savaitę gerti vieną dozę 25000 TV receptinio vitamino D. Tokiu atveju taip pat galima kasdien

gerti po 3500 TV vitamino D, kuris registruotas kaip maisto papildas. Abiem atvejais organizmas bus papildytas reikiamu vitamino kiekiu“, – sako pašnekovė.

Maisto papildas – apgaulė?

Maisto papildų priešininkai teigia, kad juose esančios medžiagos nedaro savijautai jokio poveikio, tad tėra apgaulė.

Vaistininkė sako, kad vertėtų pasidomėti mokslininkų visame pasaulyje nuolatos atliekama įvairiais tyrimais su vaistiniais augalais, biologiškai aktyviomis medžiagomis, siekiant nustatyti teigiamą poveikį žmogaus organizmui. Mokslinių tyrimų pagrindu gaminami ne tik maisto papildai, bet ir vaistai.

„Pavyzdžiui, mokslinių tyrimų metu buvo nustatyta, kad rausvažiedės ežiuolės sudėtyje esantys polisacharidai ir alkaloidai aktyvina neutrofilus, makrofagus ir leukocitus. Taip pasireiškia šios vaistažolės imunostimuliacinis veikimas. Arba kai po persirgtos slogos lieka kosulys, geriamo sirupus su čiobrelės ekstraktu,

nes žinome, kad čiobrelėje esančios veikliosios medžiagos padės greičiau išvalyti kvėpavimo takus, kosulys greičiau praeis. O juk tai irgi maisto papildas“, – teigia vaistininkė.

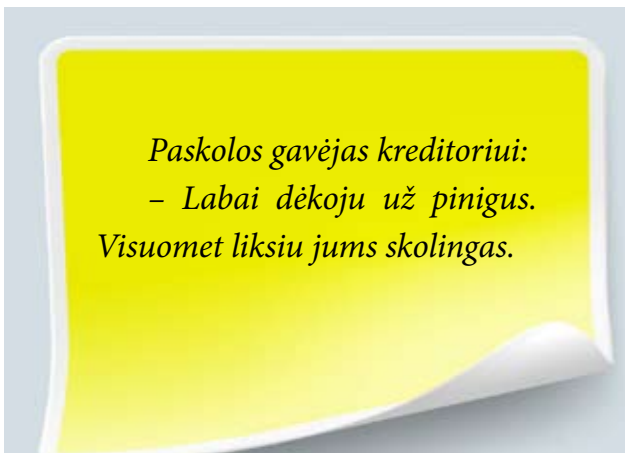
Vartoja daug ir bet kada

Vaistininkė sako, kad kartais žmonės maisto papildus geria saujomis. „**Kaip ir vaistai, maisto papildai veikia mūsų virškinimo traktą, kepenis, inkstus.** Dideli įvairių maisto papildų kiekiai gali sutrikdyti tiek virškinimo, tiek šalinimo sistemos veiklą. Be to, kyla neigiamos jų tarpusavio sąveikos rizika, o vartojant vaistus, maisto papildai gali silpninti ar stiprinti jų poveikį arba kartais gali būti visiškai nesuderinami. **Visada rekomenduojame vienu metu vartoti ne daugiau kaip du maisto papildus**“, – pataria K. Šnirpūnienė.

Dauguma žmonių tiki, kad maisto papildus galima vartoti su koku tik nori maistu ar gėrimais ir kada tik nori. Iš tiesų **maisto papildai gali netinkamai sąveikauti ne tik tarpusavyje, bet ir su maistu.** Pavyzdžiui, jų negalima užsigerti kava ar citrusinių vaisių sultimis. Labai svarbus laikas, kada reikia gerti maisto papildą: maisto papildus su kalciumu geriau gerti vakare, o maisto papildai, gerinantys kepenų veiklą, geriami valgio metu.

„Maisto papildai kartu su kitomis sveikatinimo priemonėmis tikrai gali sustiprinti sveikatą, tačiau jų pasirinkimas turi būti tikslingas ir apgalvotas, be to, dozės, vartojimo trukmė ir būdas turi būti parinkti atsižvelgiant į kartu vartojamus vaistus, alergijas ir ligas“, – reziūmuoja „Gintarinės vaistinės“ vaistininkė.

UAB „Idea Prima“ inf.

Ar žinote, kad:

...„Apple“ bendrovę įkūrė *Steven Jobs* ir *Stephan Wozniak*. Buvo dar ir trečiasis įkūrėjas – *Ronald Wayne*, turėjęs 10 proc. akcijų, kurias vėliau pardavė savo kolegoms už 800 dolerių.

...Havajuose cirkuliavo ypatingi pinigai. Antrojo pasaulinio karo metu, praėjus mėnesiui po *Perl Harboro* japonų atakos, Amerikos valdžia pakeitė visus Havajų apyvarčioje cirkuliavusius pinigus – doleriai buvo pažymėti užrašu „HAWAI“. Idėja paprasta: jeigu japonų kariuomenė okupuotų salas ir konfiskuotų visus pinigus, tuomet jie neturėtų vertės.

KOVAS 2024

P	4	11	18	25	
A	5	12	19	26	
T	6	13	20	27	
K	7	14	21	28	
P	1	8	15	22	29
Š	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31
Sav.	9	10	11	12	13

2024 m. kovo mėn. mokesčių sumokėjimo, deklaravimo ir kitų prievolių kalendorius

Kalendorius parengtas pagal 2024 m. vasario 29 d. galiojusius norminius aktus.

Terminas	Prievolė	Pavadinimas
1	2	3
Kovo 15 d.	sumokėti	GPM nuo kovo 1–15 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		Pelno mokestį nuo vasario mėn. išmokėtų dividendų
		VSD įmokas (už darbuotojus) už vasario mėn.
		Pelno mokestį nuo per vasario mėn. užsienio vienetams išmokėtų pajamų, apmokestinamų pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio
		Akizus už vasario mėn.
		Privalomuosius atskaitymus nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už vasario mėn.
		Avansinį nekilnojamojo turto mokestį už 2024 metus
		Avansinį pelno mokestį už 2024 metus
	pateikti	Pelno mokesčio nuo vasario mėn. išmokėtų dividendų deklaracijos FR0640 formą
		Akizų deklaraciją už vasario mėn.
		SAM pranešimą už apdraustuosius už vasario mėn.
		Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formą
		Užsienio apmokestinamiesiems vienetams išmokėtų pajamų (sumų) ir nuo jų apskaičiuoto pelno mokesčio deklaracijos FR0313 formą
		Privalomųjų atskaitymų nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už vasario mėn. deklaracijos FR0463 formą
Avansinio pelno mokesčio deklaraciją (FR0430)		
Kovo 20 d.	pateikti	Gaunamų ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis i.SAF už vasario mėn.
Kovo 25 d.	sumokėti	PVM už vasario mėn.
	pateikti	PVM deklaraciją (FR0600) ir atskaitą (FR0564) už vasario mėn.
		Formą FR1070 – žemės ūkio produkcijos pirkėjo pradelstas skolas žemės ūkio produkcijos pardavėjams už vasario mėn.
Balandžio 2 d.	sumokėti	GPM nuo kovo 16–31 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms
		PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už kovo mėn.

Palmiros horoskopas buhalteriams

KOVO 5-oji, ANTRADIENIS

Produktyvus metas. Tiesa, neskubėkite, dažniau tikrinkite atliekamus darbus. Tinkamas laikas susitikimams, deryboms, ilgalaikiams susitarimams.

KOVO 6-oji, TREČIADIENIS

Gera diena mokytis, palankus laikas įvairiems susitarimams. Tiesa, nieko veikloje nekeiskite, nieko naujo nesiimkite. Nesivelkite į ginčus, būkite atidesni kitų nuomonei ir pastaboms.

KOVO 7-oji, KETVIRTADIENIS

Naujų darbų nepradėkite – šiandien tinkamas laikas ką nors užbaigti. Tiesa, atidžiau dirbkite su dokumentais – didesnė žioplų klaidų tikimybė. Nektinkamas metas kreiptis į vadovybę.

KOVO 8-oji, PENKTADIENIS

Stenkitės kuo atidžiau atlikti savo užduotis. Dirbkite itin susikaupę – šios dienos klaidos gali kainuoti darbo vietą. Neskubėkite, nepykite, nesiškininkite santykių – savo siekite tik gražiuoju. Atsargiau elkitės su darbo technika. Labiau pasaugokite akis.

KOVO 9-oji, ŠEŠTADIENIS

Šiandien mažiau bendraukite, nieko naujo nesiimkite – palanku ką nors užbaigti, atsisakyti nereikalingų dalykų. Pasistenkite grąžinti skolas. Didesnė avarių, vagysčių, traumų tikimybė. Nepalankios kelionės, pramogos.

KOVO 10-oji, SEKMADIENIS

11 val. stos Jaunatis. Tai geras laikas pamąstyti apie ateitį, kurti mėnesio planus. Diena nepalanki aktyviam bendravimui – labiau susitelkite į save, daugiau laiko pabūkite vieni.

KOVO 11-oji, PIRMADIENIS

Puikus laikas gilinti profesines žinias, tobulinti darbo kompiuteriu įgūdžius, mokytis naujų programų. Tinka kreiptis į vadovybę su prašymais ir pasiūlymais.

Galvosūkis SUDOKU

SUDOKU lentelė susideda iš devynių stulpelių ir devynių eilučių, suskirstytų į 9 langelių. Visa lentelė dar suskirstyta į 9 langelių (3 × 3) kvadratus.

Pagal susitarimą galvosūkiuose naudojami skaitmenys, tačiau matematiniai ryšiai čia nėra svarbūs, taigi galimi galvosūkio variantai naudojant kitus simbolius, pavyzdžiui, abėcėlės raides ar spalvas.

Žaidimo esmė – įrašyti skaitmenis nuo 1 iki 9 į stulpelius, eilutes ir 9 langelių (3 × 3) kvadratus taip, kad skaitmenys nesikartotų.

					8			
			6		5	3		
8	1	6				2		5
3	6	1					7	9
						1		2
7	2	4					3	8
6	7	2				8		1
			7		2	4		
					1			

5	3	9	1	6	4	2	7	8
4	1	8	7	5	2	6	9	3
7	6	2	3	8	9	1	5	4
6	7	5	4	9	1	3	8	2
1	9	3	5	2	8	7	4	6
2	8	4	6	3	7	5	1	9
9	4	7	2	1	6	8	3	5
8	5	6	9	7	3	4	2	1
3	2	1	8	4	5	9	6	7

Patarimus ir sprendimus rasite interneto svetainėje www.sudoku.lt. Šio galvosūkio atsakymą spausdinsime kitame savaitraščio numeryje.

Galvosūkio SUDOKU, išspausdinto savaitraštyje „Buhalterija“ Nr. 8 (955) vasario 27 d., atsakymas.

Buhalterinės apskaitos programa

CENTAS

PAGRINDINIAI PROGRAMOS PRIVALUMAI:

- PATOGI DARBE
- LENGVAI ĮSISAVINAMA
- VILIOJANTI KAINA

Tel./faks. (8-5) 233 39 37
 Mob. (8-699) 4 95 62
www.edlonta.lt

Užs. 1953bam

Savaitraščio steigėja ir leidėja bendrovė „Pačiolis“

SAVAITRAŠČIO REDAKCIJA

Vyriausiasis redaktorius
 doc. dr. auditorius
Gediminas KALČINSKAS

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
 auditorius **Gintautas DEVEIKIS**
 (finansinė apskaita)

Vaidotas Dauskurdas
 (teisė)

Oksana Galin
 (mokesčiai)

Marina Guptor
 (mokesčiai, i.MAS)

auditorius **Valdas Jagminas**
 (buhalterinė menedžmento apskaita)

Vaidotas Narušis
 (informacinės technologijos)

Administratorius
Andrej Šadrakov

Maketuotojos:
Ramutė Kalčinskiėnė
Virginija Keblienė

Kalbos redaktorė
Laura Šuikienė

A.s. LT157044060000914441 AB SEB banke
 Leidyklos „Pačiolis“ 2 336 leidinys
 Pasirašyta spaudai 2024 02 29
 Leidinys tik prenumeruojamas
 Ofsetinė spauda.
 Rinko ir maketavo leidykla „Pačiolis“
 Tiražas 1 015 egz.
 Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
 Kareivių 13B, Vilnius

Rankraščiai nerenzuojami ir negražinami.
 Išspausdinti straipsniai gali nesutapti su redakcijos nuomone.
 Visi paryškinimai bei kitokie teksto išskyrimai (taip pat norminiuose aktuose) gali būti atlikti redakcijos.
 Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį redakcija neatsako.
 Perspausdinant „Buhalterijos“ straipsnius, būtina nuoroda.

Redakcijos adresas:
 Kalvarijų g. 129, LT-08221 Vilnius
 tel. (8 5) 210 1266
 el. paštas buhalterija@paciolis.lt

Dėl leidinių prenumeratos, platinimo ir reklamos
 kreiptis tel. (8 5) 270 0636 arba
 el. paštu reklama@paciolis.lt

Daugeliui įmonių aktualus

NAUJAS nuotolinis teminis seminaras

„MOKESTINIŲ NUOSTOLIŲ PERKĖLIMAS IR PERDAVIMAS“

SEMINARO LEKTORIUS
Doc. dr. auditorius
Gediminas KALČINSKAS

Trukmė – apie 4 ak. val.
Seminaras bus parengtas
kovo mėn. pradžioje.

Nuotolinio seminaro
kaina – 137 €
(PVM netaikomas).

- ✓ Tautos išmintis liudija: „nėra to blogo, kas neišeitų į gera“. Šią tiesą patvirtina ir mokestinių nuostolių perkėlimo bei perdavimo galimybės. Deja, savaime tai neįvyks. Norint tuo pasinaudoti, **reikia išmanyti, kaip patirtais nuostoliais mažinti ateities apmokestinamuosius pelnus.**
- ✓ Galimybės ir pavojai plačiai ir išsamiai išaiškinti specialiaje teminiame seminare.
- ✓ Šiame seminare apibendrinta ilgametė „Pačiolio“ bendrovės patirtis konsultuojant daugelį verslo subjektų.
- ✓ Išskirtinė šio seminaro savybė yra ta, kad abu fenomenai – *mokestinių nuostolių perkėlimas ir jų perdavimas kitam subjektui pirmą kartą aiškinami viename specialiaje seminare, bet ne atskiruose.*
- ✓ Tai ypatingai svarbu, nes abiem šiomis galimybėmis galima pasinaudoti kartu, kompleksiskai pritaikant jų privalumus.

Kaina „Pačiolio“ 70-ojo
didžiojo seminaro dalyviams – **tik 67 €**
(PVM netaikomas).

Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą (TS122N), pristatymo adresą, tel. numerį ir el. pašto adresą.**

Nauja Rivile verslo valdymo ir apskaitos sistema debesyje

Augink verslą efektyviau su Rivile ERP

Lankstus prekių logistikos valdymas sistemoje

Leidžia valdyti pristatymo procesą, matyti atvykstančias prekes

Debesų technologija

Taupo kaštus infrastruktūrai ir laiką sistemos paleidimui

Lankstus kainodaros taikymas sistemoje

Įgalina kurti ir taikyti klientams bei jų grupėms įvairiausias nuolaidų sistemas

Greitas apmokymas dirbti su sistema

Pagrindinės funkcijos įsisavinamos vos per 4 valandas

Saugūs duomenys

Duomenų saugumo standartus užtikrina debesijos sprendimas

Duomenų bendrinimas tarp Jūsų įmonių

Suteikia galimybę savo įmones grupuoti į organizacijas ir bendrinti duomenis

Prisijunk: kas ~3 įmonė jau čia

Rivile naudoja jau virš 30 000 įmonių:

TOPO
CENTRAS

iki

VERSLO
ZINIOS

varle

ŠILAS

DOUGLAS

LITUVOS
PAŠTAS

au
ga

Planai
Nordimenta
GROUP

TELTONIKA

HEADEX
Group

RESERVED

CEGIS

Planai
Nordimenta
GROUP

cia
Grėbtis ir patogumai

KORFA

BIKUVA

Lelija

Baltijos
klinika
Amerikos
klinika
1991-2007

AUDIFINA